

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

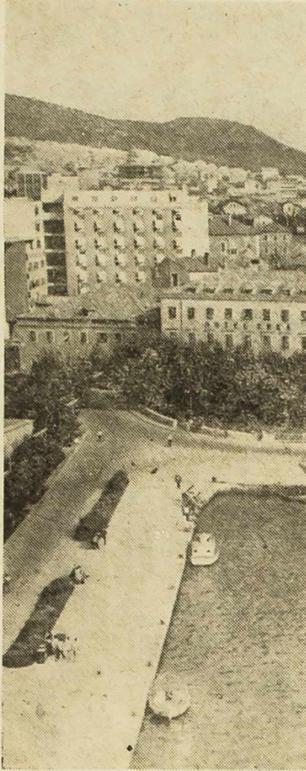
Cijena 20 dinara — Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće »Stampa« Šibenik — Direktor MARKO JURKOVIĆ — Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1.8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-53

Općinska konferencija Saveza komunista Šibenika održat će se 20. lipnja

U vezi s odlukom Organizaciono političkog sekretarijata SK SKJ da se općinske konferencije SK održe do kraja lipnja ove godine, došlo je do izvjesnih izmjena u načinu održavanja godišnjih konferencija organizacija SK. Na području Šibenika održavanje godišnjih konferencija SK je u toku i prema ranije donesenom planu za vršiti će se do ožujka ove godine. Na njima će se razmotriti rad organizacija u proteklom periodu i izvršiti izbor novog rukovodstva.

S obzirom na nove zadatke u pretkongresnom periodu sastancima će se nastaviti, što će se smatrati satavnim dijelom rada godišnjih konferencija. Na njima će se razmotriti teze za VIII kongres SKJ i izvršiti izbor delegata za V općinsku konferenciju SK Šibenik. U većim tvorničkim organizacijama, TLM »Boris Kidrič«, Tvornici elektroda i ferolegura MTZR »Velimir Škorpik«, i »Slobodnoj plovidbi« ovaj dio zadatka obaviti će se nakon izbora novih tvorničkih komiteta.

U cilju što kvalitetnijih priprema za održavanje godišnjih konferencija u Šibeniku je održan poseban sastanak političkog aktiva, na kome je razmo-

Šibenik

trena organizacija pružanja pomoći osnovnim organizacijama. Među donesenim zaključcima posebno je naglašeno da rad godišnjih konferencija treba usmjeriti na razmatranje problema iz života i rada organizacija, raspravu o kandidatima za Općinsku konferenciju i za Kongres SKJ.

Prošireni plenum Općinskog komiteta Saveza omladine

Početak ovog mjeseca nastavio se rad u školama na području Šibenika i sudeći na osnovu polugodišnjih rezultata, učenički srednjih škola morat će uložiti maksimum napora da je završe s uspjehom. Od 2810 učenika u srednjim školama njih loši ili 58 posto imali su jedna ili više slabih ocjena. Srednja ocjena iznosi 2,63 i jedino je u Medicinskoj školi, iznad toga.

Najslabiji rezultati postignuti su u Skoli učenika u privredi u kojoj od 714 njih 516 ima slabe ocjene i u Tehnološko-metalurškoj školi u kojoj od 179 učenika njih 132 ima slabe ocjene. Više od 50 posto slabih učenika bilo je u Gimnaziji, Srednjoj ekonomskoj školi, Pedagoškoj gimnaziji i škole za bolničare.

Poboljšati kvalitet učenja - osnovni zadatak omladine u šibenskim školama

Organizacije Saveza omladine u našim srednjim školama ne ostvaruju idejno - politički utjecaj na mlade ljude

U cilju svestrane analize uzroka, koji su doveli do ovako slabih rezultata u učenju, Općinski komitet Saveza omladine organizirao je prošlog petka poseban plenum, kome su prisustvovali Paško Periša, sekretar Općinskog komiteta SK Šibenik, Noema Zuvela, član sekretarijata Kotarskog komiteta Saveza omladine Split, predsjednici školskih komiteta omladine, predsjednici razrednih zajednica i upravitelji srednjih škola s područja Šibenika. U vodni referat »O sistemu rada rukovodstva Saveza omladine u školama drugog stupnja i o nekim problemima« podnio je Drago Putniković, predsjednik Općinskog komiteta Saveza om-

ladine Šibenik. U njemu je, pored ostalog, naglašeno da organizacije Saveza omladine u školama drugog stupnja nisu još uspjele pronaći adekvatan sistem rada na ostvarivanju idejno - političkog utjecaja na mlade ljude. U mnogim organizacijama rukovodstva djeluju izolirano od članstva, a u nekima se ona nisu dovoljno angažirala u radu. Iz tih razloga zapušteno je i praćenje osnovnog zadatka — kvaliteta učenja. Ima organizacija u čijim se rukovodstvima nalaze slabi učenici, pa je to negdje osnovnim razlogom olakog prelaženja preko rezultata u učenju, a sva aktivnost svodila se na kulturno-zabavni i sportski život omladine, što nije dovoljno. Malo se djelovalo na razvijanju radnih navika učenika i svijesti da je učenje osnovna društvena obaveza mladog čovjeka. Organizacije Saveza omladine, isto tako razredne i školske zajednice nisu vodile razgovore sa slabim učenicima, o uslovima u kojima žive i rade, nisu zaoštravale odgovornost svojih članova, pa ih učenici nisu ni osjetili kao svoje institucije. Istaknuta je potreba pronalazanja raznih oblika stimulacije učenika na učenje, kao što su isticanje grafikona putem kojih bi se javnost upoznala s dobrim i lošim učenicima, davanje povremenih nagrada i pohvala dobrim učenicima, angažiranje u vanškolskim aktivnostima samo o njihovim učenicima koji ispunjavaju osnovne zadatke i slično. Karakteristično je da mnogo slabih ocjena imaju učenici prvih razreda škola drugog stupnja, što je vezano s predznanjem stečenim u osnovnim školama, a i raznim navikama učenika odgojenih u različitim sredinama. S takvim učenicima malo se održavaju kontakti i ne pruža im se organizirana pomoć za bolje snalaženje u novim uslovima života i učenja.

skim razmacima. Takav način ispitivanja pogoduje kampanjskom sistemu učenja i često je uzrok slabih rezultata. Manji broj prosvjetnih radnika djeluje tako da ne povezuje predmetno gradivo s našom stvarnošću, međutim, rješavanje tih nedostataka spada u drugu grupu zadataka i ne bi se mogli smatrati uzrokom loših rezultata u učenju. Postignuti rezultati na polugodištu školske 1963/64. godine posljedica su uglavnom lošeg odnosa dijela učenika prema učenju i pomanjkanja zajedničkog i sistematskog rada društveno - političkih faktora na likvidaciji uzroka koji dovode do toga.

veza, za koju su podjednako odgovorni učenici, njihovi roditelji, nastavnici i društveno političke organizacije u školama. Istakla je potrebu da se u sistemu obrazovanja odgaja kompletna ličnost omladince, koji će rad smatrati osnovnom kvalitetom čovjeka.

Marijana Fuček dala je kratak prikaz rada razrednih zajednica u Gimnaziji, koje su po njenom mišljenju i u ovoj godini dosta učenile na rješavanju mnogih problema škole i učenja. Činjenica je da su polugodišnji rezultati u ovoj školi za oko 10 posto bolji od prošlogodišnjih.

Diskusija

U diskusiji o ovim problemima učestvovali su mnogi učenici, predstavnici omladinskih organizacija i upravitelji srednjih škola. Ante Djelalija, predsjednik komisije za srednjoškolsku omladinu je rekao da pored učenika, dobar dio krivice za neuspjeh u školi snose i neki nastavnici, koji se još uvijek birokratski odnose prema školskom programu, predavanjima i učenicima. Ima učenika, koji žive u teškim materijalnim uslovima, a u tom pogledu ne zadovoljavaju ni prilike u đačkom domu »Ruža Vukman«. Osooblje u ovoj đačkoj instituciji obavlja isključivo administrativno-tehničke poslove ne vodi računa o učenju i drugim potrebama pitomaca.

Stana Lalić, predstavnik razredne zajednice Učiteljske škole se u svom izlaganju kritički osvrnula na način dodjeljivanja stipendija, naglasivši neke nepravilnosti, posebno činjenicu da se one daju isključivo učenicima završnih razreda.

Noema Zuvela član sekretarijata Kotarskog komiteta SO Split pohvalila je inicijativu Općinskog komiteta SO Šibenik za sazivanje ovakvog savjetovanja, čiji zaključci će bez sumnje mnogo pomoći u rješavanju iznesenih problema u srednjim školama. U daljnjem izlaganju ona je istakla mnoge misli s Drugog plenuma SO Jugoslavije, održanog nedavno u Beograd, naglasivši tom prilikom da pogrešno misle oni učenici, koji učenje smatraju svojom obavezom. To je društvena oba-

Ivo Livaković, direktor Gimnazije je u svom izlaganju oštro osudio praksu takozvanih »repeticija«, naglasivši tom prilikom da takav oblik priprema učenika dovodi do deformiranja njegove ličnosti, lošeg odnosa prema nastavi i kompleksa manje vrijednosti.

Zivko Bjelanović, direktor Učiteljske škole je naglasio da je postojeće stanje u srednjim školama kompleksan problem, koga treba postupno rješavati. Znan dio odgovornosti za rezultate učenja snose učenici i omladinske organizacije, što ne znači da je u nastavničkom zboru sve bez greške. Zajedničkim radom svih tih faktora stanje se mora bitno popraviti.

Jerko Tešulov, direktor škole učenika u trgovini je rekao da mnogi učenici i nastavnici uzroke za postojeće probleme traže izvan škole, što po njegovom mišljenju nije tačno. Naglasio je potrebu ujednačavanja kriterija ocjenjivanja učenika i stvaranja radnih navika kod učenika.

Milan Miladinović, profesor na Radničkom sveučilištu govorio je o potrebi boljeg rada na ideološko - političkom odgoju omladine, a tom zadatku više brige trebali bi posvetiti i nastavnici, s obzirom da je bez shvaćanja savremenih kretanja kod nas i u svijetu teško biti dobar predavač.

Duško Vuletić, član omladinskog komiteta u TLM »Boris Kidrič« iznio je više podataka iz kojih se vidi da se u Školi učenika u privredi upisuje veliki broj učenika, koji se zbog slabog uspjeha u osnovnoj školi nisu mogli upisati u druge srednje škole. Za loš odnos učenika prema ovoj školi po njegovom mišljenju snose krivicu mnogi roditelji, koji se prijete djeci da će ih dati u naučnike ukoliko ne budu dobro učili. Takav odnos već unaprijed stvara posebne probleme kod učenika, koji se kasnije manifestiraju u učenju i vladanju.

U diskusiji su o sličnim problemima govorili Petar Vujko, Josip Jurković, Sava Dobrijević, Ante Ninić, Ante Bumber, Karmela Gracin, Lazar Knežević i Zivko Petković. Na kraju ovog savjetovanja je zaključeno, da Komisija za školsku omladinu Općinskog komiteta SO na osnovu referata i diskusije izradi zaključke.

Pripreme za novu turističku sezonu

Bolja opskrba tržišta i kvalitetniji smještaj

ORGANIZIRANJE SNABDIJEVANJE U SELIMA — VEĆI BROJ LEŽAJA U KUĆNOJ RADINOSTI — POVEĆANO ZANIMANJE STRANIH TURISTA ZA ŠIBENSKU RIVIJERU — PRODUŽUJE SE TURISTIČKA SEZONA, OD TRAVNJA DO LISTOPADA

Turistička društva u već afirmiranim mjestima šibenske rivijere, kao što su Vodice, Tijesno, Murter, Pirovac, Primošten i Rogoznica postala su inicijatorima turističke djelatnosti. Iz godine u godinu postižu uspjehe, kako bi se ova privredna grana što je moguće rapidnije razvijala. I za nastupajuću turističku sezonu od koje nas dijeli nekoliko mjeseci, vrše se opsežne pripreme. Za razliku od ranijih godina pripreme su započele već u prosincu prošle godine. Sada su u toku godišnje skupštine koje neće samo pružiti bilancu prošlogodišnjeg djelovanja nego će istodobno donijeti program rada za 1964. godinu za koju se u turističkim krugovima smatra da će zabilježiti rekord ne samo po broju posjete i noćenja, nego će predstavljati još jedan kvalitet više ka unapređenju ove važne privredne oblasti.

ORGANIZIRANA TRGOVACKA MREŽA U GOTOVO SVIM SELIMA

Kako smo informirani u gotovo svim selima ovog kraja poduzet će se mjere za što bolju opskrbu domaćeg stanovništva i gostiju za vrijeme turističke sezone. To garantiraju šibenska poduzeća »Plavina«, »Sloga« i »Ishrana«, koja će prema svojim raspoloživim mogućnostima osigurati normalno snabdijevanje putem svojih prodavaonica i kioska. U tu svrhu ovi kolektivi su sa dobavljačima iz unutrašnjosti zemlje sklopili ugovore za nabavu artikala široke potrošnje. I ugostiteljska mreža vrši pripreme kako bi gosti bili što zadovoljniji. U nekoliko mjesta otvorit će se prodavaonice prehrambenih proizvoda i ugostiteljske radnje, naročito u onim mjestima koja su inače njima ranije oskudijevala.

AKCIJE U »MJESECU TURIZMA«

Travanj će, kao i svake godine proteći u znaku manifestacije »Mjeseca turizma«, u kojem je predviđeno nekoliko akcija. Pored rada na kategorizaciji soba u kućnoj radinosti i solidno obavljenih priprema u jačanju receptivne službe, u »Mjesecu turizma« izvršit će se radovi na uređenju mjesta, turističkih objekata i plaža, a posebno će se voditi računa o higijeni naselja, nastavku radova na izgradnji vodovoda od Dubrave u pravcu Tijesna i Pirovca, te od Grebašćice prema Primoštenu.

NOVI OBJEKTI I POVEĆANI INTERES STRANIH TURISTA

Šibensko područje će ove godine raspolagati sa većim smještajnim kapacitetima. U izgradnji se nalazi nekoliko objekata čije se dovršenje predviđa do početka sezone. Pored proš-

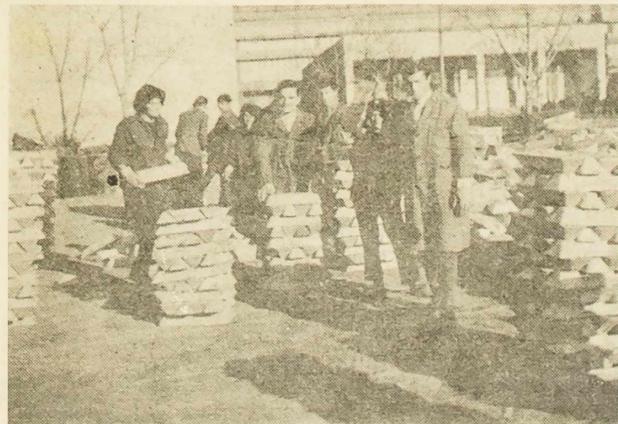
renja smještajnih kapaciteta u Esperantskom kampu kod Primoštena, u Vodicama se dovršavaju radovi na izgradnji motela sa restoranom, automkampusom i parkiralištem, a u Murteru se izgrađuje novi restoran kapaciteta 300 obroka. Ovi i već postojeći objekti primit će veći broj stranih turista kod kojih vlada veliko zanimanje za boravak u turističkim mjestima.

Pored Austrijanaca i Nijemaca, u posljednje vrijeme sve se više interesiraju u ljetnoj sezoni Francuzi, Talijani i Poljaci. Očekuje se da će se broj noćenja stranih gostiju gotovo udvostručiti u odnosu na prošlu sezonu. Na to navodi podatak, što su već sklopljeni ugovori sa mnogim stranim agencijama za smještaj turista od početka travnja do kraja listopada ove godine. Dakle, po svemu sudeći turistička sezona će i na našem području biti znatno produžena, što dosad nije bio slučaj.

ZAKUPJENI MNOGI TURISTIČKI OBJEKTI

Najveći interes u inozemstvu pokazale su turističke agencije i biro i Beču, Gracu i Stuttgartu. Uz veoma povoljne uvjete zakupljeni su svi turističko-hotelski objekti u Zlarinu, Tijesnom i Pirovcu. Interesantno je da su svi raspoloživi kapaciteti u hotelju »Koralj«, »Pirovca« i »Borovnik« zakupljeni od 1. travnja do kraja mjeseca rujna. Turistički biro iz Graca, te agencije »Tempo« i »Adria« iz

(Nastavak na 5. strani)

Omladina Danila Gornjeg na radu

6dje su rješenja problema otkupa, prerade i plasmana vina?

Za bolji kvalitet šibenskog vina

OVOGODIŠNJA ORIJENTACIJA SIBENSKE »VINARIJE« JEDINI ISPRAVAN PUT DA SE POVRATI POLJULJANI RENOME DALMATINSKIH VINA — JESU LI PRIGOVORI O TOBOZNOJ NEMOGUĆNOSTI PLASMANA VINA NA MJESTU? — POSTEPENO SAMO VINO U BOCAMA — IDUĆE SEZONE JEDINO OTKUP GROŽĐA?

— Ako želite popiti čašu dobrog vina, od koga vas, budite sigurni, neće zaboljeti glava, onda svratite u točionice »Vinarije«. Ova izreka, koju smo u nekoliko navrata u protekla dva-tri mjeseca čuli u našem gradu, nedvojbeno, veoma mnogo govori. Jednostavno kazano: riječ je o nizu akcija koje je šibenska »Vinarija« poduzela ili namjerava poduzeti u nastojanju da se povratu, u priličnoj mjeri, poljuljano povjerenje u dalmatinska, odnosno šibenska vina. To ujedno govori o kompleksu problema koji su se posljednjih godina nagomilali u vinarstvu i oko vinarstva koji se sad — vrijeme i prilike na to tjeraju — moraju postepeno otkloniti. U čemu se sve sastojte te novine, što im jecilj i kako se namjeravaju pr ovesti?

Nije se poštivao Zakon o vinu

Nemamo namjeru da ulazimo u sve pojedinosti koje su dovele do krize vina u jugoslavenskim, a posebno u dalmatinskim razmjerima jer bi nas to odviše daleko odvelo. Osnovni je, međutim, problem u tome što je veoma mali broj proizvođača u društvenom i privatnom sektoru u konkretnoj vinarskoj praksi poštivao neke osnovne odredbe Zakona o vinu donesenom 1957. godine. To je uslovljalo da je na tržište dopremano »vino« koje po osnovnim prirudnim i tehnološkim osobinama najmanje miriše na pravo vino.

Obilato uzimanje šećera, nestručnost u preradi grožđa i vina, loša tehnička opremljenost i ostali faktori obilato su uvjetovali da je vino (čast iznimkama!) izgubilo na kvalitet. Te činjenice, uz povišenje cijena u maloprodaji, povećanja raznih dažbina i ostalo, negativno su se odrazile na potrošnju vina na domaćem tržištu, plasman na naša tradicionalna vanjska tržišta. Takvoj praksi trebalo je, naravno, napokon reći: zbogom! To je na području Dalmacije učinjeno jesenas kada je Kotarska tržišna inspekcija izdala naredbu kojom se zabranjuje promet i prerada vina svim onim organizacijama koje za to nisu kvalificirane, tj. nemaju

organizacione, tehničke i kadrovske predispozicije. Ostavljeno je, dakle, da isključivu brigu oko otkupa, prerade i prometa vina vrše za to sposobne organizacije. Na našem području zahtjeve, koji proizlaze iz odredbi Zakona o vinu, ispunjava jedino »Vinarija«. Time su eliminirani razni dosadašnji proizvođači, nakupci i posrednici koji u trci za zaradom nisu birali sredstva. U takvoj situaciji šibenska »Vinarija« u spostavila je režim i odnose koji, u to ne treba sumnjati, imaju isključiv cilj da se već jednom uvede red na čitavom sektoru vinarstva. U čemu se oni sastojte?

Dosad je bila praksa da se otkupljuje sve vrste grožđa i vina bez obzira na kvalitet i vrstu. Takva praksa u biti je krila sve ono što je dovelo do različitih neželjenih posljedica. Zato je jesenas »Vinarija« otišla drugim putem jedino ispravan i jedino moguć — pri otkupu grožđa je zahtijevala samo određene sorte koje garantiraju kvalitet i originalnost vina. Sad se slično događa i s otkupom vina. Traži se u prvom redu zdravo i sortno vino. Pa zar u tome ima nešto loše? Nije li to jedini put i način da se napokon na stolu potrošača nađe čaša vina u čiji se kvalitet i porijeklo ne može posumnjati?

Mnoge pojedinosti koje karakteriziraju najnoviju orijentaciju šibenske »Vinarije« na žalost mnogi individualni proizvođači i zadruga ne shvaćaju ili ne žele shvatiti i iz svega toga izvlače različite, vrlo često, nimalo pravilne zaključke. Imaju li svi oni, koji su prilikom otkupa grožđe nestručno makinacije, moralno pravo da preradivaju, pojačavaju i radili raznorazne moralno pravo da sad traže da im se otkupi, vrlo često, nekvalitetno i bolesno vino? Jasno da nemaju. Onima koji još ne shvaćaju što se o vakvim mjerama želi postići valja dokazati opravdanost i pravilnost takvih nastojanja. Jer, to je jedini put da se povratu izgubljeno povjerenje u dalmatinska vina, a to je po najviše i u njihovom interesu.

Ove jeseni samo otkup grožđa?

Da se cilj, o kome je riječ, do kraja postigne, nije na odmet razmisliti o tome da se ubuduće isključivo vrši otkup grožđa. Inicijativa da se ide na to potekla je od same »Vinarije«. U tom slučaju »Vinarija« bi imala sortno grožđe, čime bi se izbjegla svaka eventualna sumnja u njegov kvalitet i porijeklo, kao što je to slučaj s otkupljenim vinom. Na putu da se to postigne zasad se ispriječio problem nedovoljnih kapaciteta »Vinarije« s obzirom da su tržni viškovi grožđa na šibenskom području znatno veći nego je mogućnost smještaja. No, i za to ima rješenja. Eventualno proširenje pogona na prilazu Mandalini zasad ne dolazi u obzir, ali bi se zato u stanovit adaptaciju nekih zadrugnih podruma, moglo bar za prvo vrijeme naći zadovoljavajuće rješenje. Stav je Savjeta za privrednu, koji je nedavno o tome raspravljao, da ovaj prijedlog uputi Privrednom vijeću koje bi već skoro trebalo donijeti odluku da li da se s isključivim otkupom grožđa ide već ove jeseni.

Kad je riječ o onim pozitivnim mjerama koje je šibenska »Vinarija« dosad poduzela onda svakako treba istaći flaširane vina. Time je najzad ostvarena davna namjera da se na obiteljskoj trpezi nađe šibensko vino čiji je kvalitet garantiran. Ova novina je tim značajnija što se već ove godine očekuje donošenje odluke o isključivoj prodaji vina u bocama, što bi u stvari predstavljalo najznačajniju mjeru da jugoslavensko vinarstvo i vinogradarstvo stekne onaj dobar glas koje je sve do prije tri-četiri godine imalo.

Nove stambene zgrade u Šibeniku

Poslovne organizacije - novost u stambenoj politici

Status i - kompetencije?

Prvi prijedlozi poslije skupštine Stalne konferencije gradova

Već duže vremena čuju se izjave da je sadašnji način korištenja stambenih zgrada neophodno zamijeniti nekim efikasnijim sistemom. Taj se zahtjev obrazlaže, između ostalog, i time što kućni savjeti ne ispunjavaju sve obaveze, a mnogi to i ne mogu zbog sadašnjih uvjeta poslovanja. Na skupštini Stalne konferencije gradova jesenas je zato predloženo da se formiraju posebne poslovne organizacije za korištenje stambenih zgrada, koje bi imale status kao i druge komunalne ustanove, odnosno poduzeća. No, o tom se prijedlogu nakon skupštine ništa više nije čulo, pa se moglo tumačiti kao da nije prihvatljiv.

Međutim, prema najnovijim informacijama u saveznom se organima, u sklopu drugih mjera za uspješniju stambenu politiku, intenzivno priprema realizacija i tog prijedloga, pa se može očekivati da će se u ovoj godini prići osnivanju poslovnih organizacija koje bi se brinule o korištenju, održavanju, održavanju i zamjeni stambenih zgrada u društvenoj svojini. Naglašava se da bi te organizacije bilo pogrešno poistovjetiti s nekadašnjim stambenim upravama, jer bi se one prema kućnim savjetima odnosile ne kao upravni, već isključivo kao poslovni organ.

Prema nekim prijedlozima poslovne bi organizacije izvršavale ove zadatke:

utvrđivale bi stanarinu za svaki stan i to posebno za amortizaciju, a posebno za investiciono održavanje; ugovarale bi troškove in-

vesticionog održavanja s vlasnicima etažnih dijelova stambenih zgrada,

utvrđivale bi godišnje programe gradnje i programe velikih opravki, ugovarale bi zajmove za izvršenje programa investicija, odlučivale o prodaji stanova itd.

Što se tiče sredstava poslovnih organizacija predlaže se da se formiraju iz amortizacije stambenih zgrada u društvenoj svojini kojima ne upravljaju posebni investitori, iz sredstava za investiciono održavanje, zatim iz sredstava građana uložena na ime predujma za gradnju stambenih zgrada i stanova, te iz dotacije društveno-političkih zajednica.

Poslovna bi organizacija iz amortizacije vršila reprodukciju stambenog fonda na osnovu programa kojeg bi donosila uz suglasnost općinske skup-

štine. Tim bi se programom utvrdio i kontingent stanova koji će se davati na korištenje po slobodno ugovorenoj stanarini. Osobita pažnja morat će se pokloniti rješavanju stambenih problema građana izvan radnog odnosa kao što su pensioneri i invalidi. Najbolje bi rješenje bilo da općinske skupštine za te građane ugovore s poslovnim organizacijom gradnju stanova i da ih iz budžeta ili na drugi način posebno financiraju.

Može se lako uočiti da su to poslovi koji zahtijevaju prilično veliku samostalnost novih organizacija u odnosu na kućne savjete, pa čak i u odnosu na općinsku skupštinu. Zato, kad je riječ o njihovom statusu — mišljenja su još uvijek dosta različita: od onih da kućni savjeti sami odlučuju koje će poslove predati poslovnim organizacijama, pa do onih prema kojima svaka stambena zgrada ne bi imala pravnu i finansijsku samostalnost.

Bez obzira na konačna rješenja, smatra se da bi se tim organizacijama moralo omogućiti da nadziru korištenje uređaja i održavanje stanova. Nadalje, da njihovi normativi obavezuju kućne savjete u planiranju opravki i trošenju fondova. Takva su prava logična i s njima se svi slažu. Ali mnogi još ne prihvaćaju stav da je određivanje stanarine i zakupnina za poslovne prostorije izvorno pravo, pa ga općinska skupština kao osnivač ne bi mogla oduzeti poslovnoj organizaciji. Nejasnoća ima osobito zbog toga što se nekako poednostavnost kaže da bi visina stanarina podlijegala općoj kontroli kao cijene drugih usluga, odnosno proizvoda. Tim više što se u jednom elaboratu Stalne konferencije gradova ističe »da će to biti odlučujući korak k samofinanciranju, jer dok su o stanarinama odlučivali predstavnički organi uvijek se osjećala socijalna nota i zadržavanje stanarina ispod stvarnih potreba.«

Samostalnost budućih stambenih poslovnih organizacija svakako je neophodna i nju valja već sada utvrditi, s time da detaljno razmotre i neka načelna pitanja njihovih kompetencija, kako kasnije ne bi bilo nesporazuma.

Oni što pripremaju osnivanje poslovnih organizacija kažu da se takve tendencije mogu spriječiti već i samim sistemom upravljanja, u kome će pored radničkih savjeta postojati i skupštine sastavljene od predstavnika stanara i kućnih savjeta. A samim tim što će općinske skupštine potvrđivati statute tih organizacija, one će moći bitno uticati na njihovu djelatnost i na njihove odnose prema građanima i općinskim organima.

O standardu - bez fraza

Nije slučajnost što šira čitalačka publika s određenom dozom sumnjivosti prima obećanje o porastu standarda koja joj se od vremena na vrijeme podastiru na stupcima štampe. Valja priznati: mnoga dosadašnja rezoniranja o životnom standardu više su bila »bona fide« i manifestaciono motivirana, a manje podstaknuta širokim saznanjem o važnosti veće osobne potrošnje za naš privredni razvoj. Ni to nije bezrazložno — obilne investicije predstavljale su osnovnu pokretačku snagu dosadašnjeg napretka, a takva je praksa sazдала misaoni krug po kojem svako veće izdvajanje za životni standard — a na uštrb mase investicija — predstavlja u krajnjoj liniji »zakidanje« dinamike rasta. Čini se razumljivim što je u takvoj konstelaciji odnosa životni standard — iako nikad ne negiran kao krajnji cilj napretka — ostao u drugom planu. On je evidentno rastao, ali u globalu nešto sporije od općeg razvoja.

Nakon što smo se dovinuli razvojne faze koja nas svrstava među srednje razvijene zemlje, pred jugoslavenskom privredom stoje novi zadaci, što zahtijeva traganje za novim putovima, metodama i odnosima u privredivanju. A u tim, nešto izmijenjenim, općim okvirima moguće je i nužno tretirati standard bez fraza i »mitingašenja«: kao jednu od ključnih pretpostavki kvalitativnog i efikasnijeg privredivanja, stimuliranja radnih ljudi za nova pregalštva i razvoj društvenih odnosa.

Vjerojatno se neće pogriješiti stavi li se u okvir takvih potreba i savjetovanje o standardu i raspodjeli što ga je nedavno organizirao CK SKH, kao i evidentna činjenica da se već regrutirao impozantan broj onih koji se zalažu za veće učešće osobne potrošnje u raspodjeli društvenog proizvoda. Ne zbog »socijalnih« i kvazipolitičkih razloga, već zbog spomenute neminovnosti da se izgrade odnosi koji će maksimalno pridonijeti brzem povećanju produktivnosti rada i identifikaciji privredivanja, o obziru da visoke stope rasta fizičke proizvodnje ne mogu više biti isključivo mjerilo naših uspjeha u privredi.

• komentar •

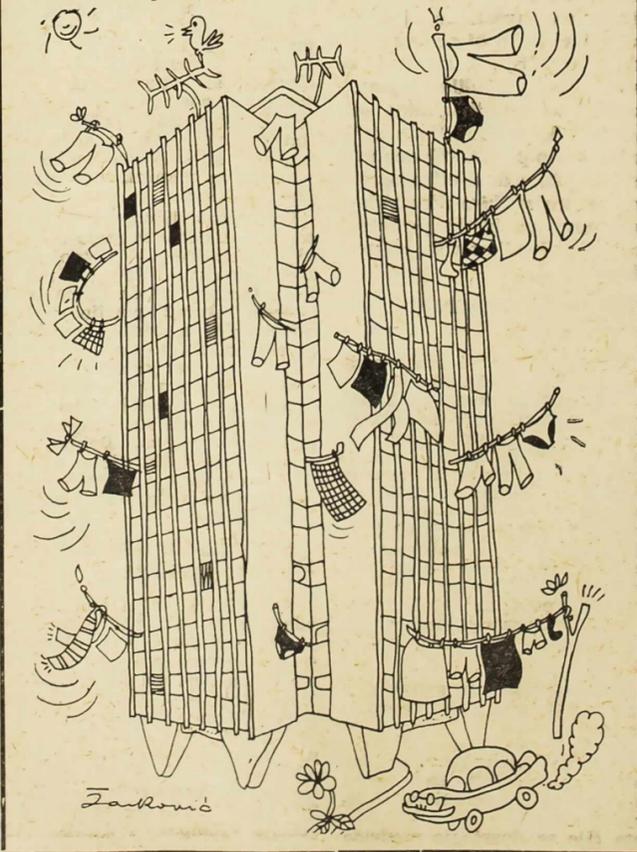
U uvjetima niskih osobnih dohodaka (28.000 dinara u prosjeku za oko 3,5 milijuna jugoslavenskih radnika i službenika) nemoguće je govoriti o stimulansima radnih ljudi za veće proizvodnja i upravljačke napore, ali ni o tržištu koje bi apsorbiralo velikoserijsku i suvremenu proizvodnju. (Zaposleni s nižim prihodima troše oko 80 posto kućnog budžeta samo za hranu, odijevanje i stan).

Određena politika standarda uvelike će, razumije se, ovisiti o koncepcijama, sistemu i bilancama novog sedmogodišnjeg plana. Dosadašnji podaci govore da udio osobne potrošnje u raspodjeli društvenog proizvoda posljednjih godina konstatno opada: 1958. iznosio je 55,9 posto, 1959. godine 54,3 posto, 1960. godine 53,1 posto, 1961. godine 52,2 posto, a lani tek oko 51,3 posto. To je očito dug dosadašnjoj općoj koncepciji razvoja, u kojoj velike — ali dobrim dijelom nedovoljno efikasne — investicije nisu ostavljale veći prostor za osobnu potrošnju.

No, upali bismo u jednostranost ukoliko bi čitav problem sveli na opredjeljenje planera u konačnom bilanciranju novostvorene bogatstva. Veće učešće: osobne potrošnje u nacionalnom dohotku traži određene pretpostavke: rentabilnije investiranje, potpunije korištenje postojećih kapaciteta, povećanje efikasnosti društvenih službi i određeno prelijevanje »nevidljivog standarda« (socijalna davanja, neekonomske cijene itd.) u direktni osobni dohodak »na ruke«, kako bi se više primalo i više trošilo, ali u svakom slučaju i više ekonomiziralo dinarom. Uz te bi se preduvjete, kako pokazuju računi, moglo oko 10 posto nacionalnog dohotka odiliti u standard više nego dosada. Time bi se već približili evropskim shemama u pogledu učešća osobne potrošnje u nacionalnom dohotku, što bi dalo sasvim nov kvalitet standardu, pa zatim tržištu i — posredno — proizvodnji.

Prema tome, borba za viši standard predstavlja široko polje za stvaralačku aktivnost svih čelija našeg društva, a njen će uspjeh biti nedvojben — čini sam se — jedino u slučaju ako se stubokom izmjeni dosad ukorijenjeni odnos prema osobnim dohocima oni nisu samo puki ostatak u raspodjeli, već značajan ekonomski faktor produktivnijeg, kvalitetnijeg i suvremenijeg privredivanja. U tom smislu naši dosadašnji planovi na svim nivoima — koji još uvijek predstavljaju puke programe investicija — treba da dožive ozbiljne izmjene.

Bez riječi

Gostovanje Studentskog eksperimentalnog kazališta iz Zagreba

U srijedu, 12. ovog mjeseca, nastupit će na sceni šibenskog kazališta dramski ansambl Studentskog eksperimentalnog kazališta iz Zagreba. Gostovanje ovog renomiranog amaterskog kazališta organiziralo je Narodno kazalište u Šibeniku zajedno sa Klubom studenata šibenske općine, koji je ove godine priredio Studentski tjedan u našem gradu s nizom umjetničkih, zabavnih i sportskih priredaba. Gostovanje Studentskog eksperimentalnog kazališta predstavlja doprinos u nastojanju organizatora da što većim brojem kvalitetnih umjetničkih izvedaba obogati kulturno-zabavni život Šibenika.

Gostujući ansambl izvest će dramu poljskog autora Jerzy Broszkiewicza »Imena vlasti«, koja se sastoji od tri jednočinke s naslovima: »Klaudije«, »Filip« i »Stočetrnaest«. To su, zapravo, suvremene aluzije na već omakli staljinizam i na trulost i kataklizmu suvremenih fašističkih režima. Jerzy Broszkiewicz (rođen 1922. godine) možda najpotpunije reprezentira stanje u suvremenoj poljskoj drami. On je osvojio poljskog ljubitelja kazališta, vjerojatno, najviše suvremenošću problema koje pokreće njegov teatar, Pučko kazalište iz Nowe Hute, za čiju

djelatnost je usko vezana i karijera Broszkiewicza. On piše čitkom književnom tehnikom, dostupnom najširoj publici. Njegova drama »Imena vlasti« uvodi u srž problema koji pisca zaokupljaju: pitanje vlasti, mjesto pojedinca u ljudskoj zajednici, granice i smisao individualne ljudske egzistencije sagledane iz perspektive jednog materijalističkog, marksističkog pogleda na svijet... U svim se njegovim dramama

naglašava odnos između takozvanog običnog, bezimenog, malog čovjeka i »mašinerije« ljudskih odnosa, između zakona koji upravljaju čovjekom i onih po kojima se ravna život društva.

Povodom premijere na Komornoj pozornici Studentskog centra u Zagrebu, Nasko Frdić piše u »Borbi« od 14. januara o. g.: Nastup SEK-a ponovo je potvrdio vrijednost ovog ansambla, a dobar posjet i prijem publike ukazali su na potrebu češćih predstava ovog ansambla, koji je ovladao osnovnim glumačkim zadatkom a u svojoj sredini ima neiscrpno vrelo mladih talentiranih članova i ljubitelja kazališne umjetnosti.

Radi toga se s interesom očekuje prvi SEK-ov nastup u Šibeniku.

Drniška kronika

UCENICI VLASTITIM PRILICIMA POMAŽU SVOJE SPORTSKO DRUŠTVO

Učenici Gimnazije u Drnišu nedavno su osnovali svoje školsko sportsko društvo »Gimnazijalac«. Da bi oživjeli rad pojedinih njegovih sekcija, počeli su među sobom skupljati novčana sredstva. Za kratko vrijeme uspjeli su da saukupe 20.000 dinara i za taj novac nabavili šahovske garniture za svaki razred. Time je turnir za razrednog prvaka mogao da otpočne, a poslije toga održat će se međurazredna takmičenja, koja će izbaciti prvaka škole u šahu za školsku 1963-64. godinu. (c)

PRVI MATURANTSKI PLES U DRNIŠU

Prošla subotnja noć ostat će u Drnišu u dugom i ugodnom sjećanju. Te su večeri prvi maturanti Ekonomske škole u Drnišu imali svoj maturantski ples.

U ukusno dekoriranoj dvorani »Partizana« plesalo se »do sitnih sati«, a ugodno raspoloženje stvorio je svojim kvalitetnim nastupom popularni pjevač zabavnih melodija iz Zagreba Zvonko Špišić. Za tu večer plesni orkestar domaćeg KUD »Božidar Adžija« bio je pojačan klaviristom Brankom Bulićem, aranžerom popularnog kvarteta »4 M« pa je muzika bila na dostojnoj visini zabave. (c)

SASTANAK AKTIVA UPRAVITELJA OSNOVNIH ŠKOLA U OPCIINI DRNIŠ

Razrada minimalnog programa stručnog usavršavanja nastavnog osoblja nalazila se na dnevnom redu sastanka aktiva upravitelja osnovnih škola u drniškoj općini.

Poslije uvodnog izlaganja rukovodioca aktiva prof. Frane Jakelića, određeno je da minimum programa sačinjava upućivanje prosvjetnih radnika na izvanredni studij, savjetovanja i seminari, stručni aktivni, obrada pojedinih tema u okvirima nastavnih vijeća, a iznad svega organiziranje individualno stručno usavršavanje svakog prosvjetnog radnika.

U realizaciji minimalnog programa očekuje se pomoć od Pedagoškog centra pri Pedagoškoj akademiji u Šibeniku i nastavnčkog kolektiva Vježbaonice. (c)

Dva koncerta zabavne muzike u Šibeniku

14. i 16. veljače gostuju u Šibeniku popularni izvođači zabavnih melodija Ivo Robić, Betty Jurković, Arsen Dedić i Elvira Voća. Oni će tom prilikom nastupiti uz pratnju zabavnog orkestra Stjepana Mihaljina. Koncerti će se održati u dvorani Narodnog kazališta. (c)

Vitimir Gradiška

NOB 1944.

6

U završnom dijelu ovog izvještaja se napominje da je rad Okr. NOO Šibenik kao i svih područnih odbora na terenu skopčan s velikim poteškoćama uvjetovanim s čestim neprijateljskim upadima i duljim zadržavanjem na najosjetljivijim tačkama našeg teritorija.

31. siječnja: Nijemci su izvršili invazije na Dugi otok. U toku noći Nijemci su uplovili u luku Sali na četiri naoružane penise i iskrcali oko 300 vojnika. Malo kasnije je u istu luku uplovio, ne znajući za ništa, naoružani brod III POS-a »Miran« koji se vraćao sa zadatka, ali se neopazice uspio izvući iz luke bez borbe.

— I na kopnu Nijemci su poduzeli ofenzivu sa ciljem da posjednu obalu i onemoguće svaku vezu našim snagama u sjev. Dalmaciji s oslobođenim otocima.

U toku dana njemačke kopnene snage zauzele su Pakoštan, preko koga se nesmetano održavala veza između kopna i Kornata, čime je bila za izvjesno vrijeme prekinuta jedna od najglavniji saobraćajnih arterija NOV-e u sjev. Dalmaciji.

1. veljače:

Uslijed iskrcavanja jakih njemačkih snaga dan ranije na Dugi otok, operativni dio Komande III POS-a, sa dijelom brodovlja, povukao se na Vis. Na taj otok povukli su se i ostali dijelovi te komande zajedno sa selejnim stanicom br. 1 iz Kornata.

— U toku je snažna neprijateljska ofenziva na snage XIX divizije u sjevernoj Dalmaciji. Tog dana je raspored njezinih snaga bio sljedeći:

V brigada se branila od pravca Mirog polja i Ervenika, VI brigada se branila od Obrova, I prekomorska brigada je branila za leđe divizije od pravca Gračaca i Otrčica, Knjinski odred je zatvarao pravac prema zрманjskoj kotlini, a Sjevernodalmatinski odred je zatvarao pravac Roški slap — Skradin — Benkovac.

— I četa 4. bataljona VI brigade napala je njemačku kolonu s tovarnim grlima kod Bilišana. Zarobljen je jedan vodič i 10 mragi.

Istog dana ta četa sačekala je motoriziranu kolonu neprijatelja na cesti prema Obrovcu. U sukobu je ubijeno 30 Nijemaca, a 1 je zarobljen.

— VIII šibenska brigada prebacila se sa svog sadašnjeg operativnog područja, Livna, gdje je vodila borbe s neprijateljem u njegovoj šestoj ofenzivi, na sektor trogirske zagore. Brigada je trebala da se odmori, osigura kanal i da izvrši popunu u ljudstvu i materijalu.

2. veljače:

Nijemci na Dugom otoku i Kornatima tragaju za Štabom i dijelovima III obalne pomorske komande.

U uspješnim protunapadima jedinice XIX divizije postižu znatne uspjehe.

1. bataljon V brigade napao je Nijemce u zрманjskom zaseoku Prodavaonići. Ubijeno je 20 Nijemaca, a oslobođeno je 8 zarobljenih Rusa.

2. bataljon V brigade postavio je zasjedu na cesti iznad Kistanja kod Supljaje, pa je ubio 6, a zarobio 1 Nijemca.

3. bataljon V brigade napao je Nijemce u zaseoku Vagići u Mirog polju, koje je prisilio na povlačenje prema crkvi. Kod mrokropoljske crkve su se povukli i oni Nijemci iz Mirog polja, koje je tog dana gonio pred sobom 4. bataljon ove brigade.

4. bataljon VI brigade postavio je zasjedu na komunikaciji Obrovac — Gračac, a lijevo od njega bliže Obrovcu postavio je zasjedu 1. bataljon. Oko 10 sati naišla je iz Gračaca kolona od 4 kamiona. Posada je izginula, a kamioni su zapaljeni.

Istog dana Nijemci vrše nasilno izviđanje iz Obrova u pravcu Bilišana, gdje ih je 2. bataljon VI brigade zaustavio i otjerao.

— Četnici skradinske brigade vrše upade u okolna sela skradinske općine, pa su tog dana izvršili znatnu pljačku novca i robe kod naroda u selu Plastovu, a u Dubravcima su ubili Sišak Ivana iz Bičina.

3. veljače:

Poslije trećeg dana boravka u Dugom otoku gdje su vršili pretres terena, te pljačkali i zlostavljali narod, Nijemci su napustili otok i povukli se prema Zadru.

— Na frontu XIX divizije neprijatelj je velikim snagama otpočeo žestoki napad.

Nijemci su krenuli iz Kistanja u tri kolone i to: preko Kolašca, preko Ivoševaca i preko Nunića sa oko 800 vojnika i 3 tenka. Drugi bataljon V brigade vodio je s njima borbu cijeli dan kod Biovičina sela, a navečer se povukao preko vode u Kočević. Poginulo je 25 Nijemaca. Na frontu prema Zelengradu i Medviđi Nijemcima se suprostavio 1. batalj. V brigade koji je primoran na odstupanje. Zbog toga je bila ugrožena s boka VI brigada, koja je branila front prema Obrovcu.

U isto vrijeme bila je bočno napadnuta VI brigada iz pravca Gračaca preko Crnopa, te je primorana na povlačenje preko vode za

Golubić i Krupu, a za njom su se prebacili i Nijemci koji su navečer stigli u Golubić.

Na frontu prema Gračacu i Dubokom dolu oko 8 sati neprijatelj je prodro preko Vučjaka, odbacio I prekomorsku brigadu i zauzeo Zapirovaču, dok je lijevo krilo ove brigade odbilo neprijateljski napad iz Otrčica i održalo u svojim rukama Lipač.

Knjinski odred je vodio borbu s jednom jakom njemačkom kolonom, koja je nadirala iz pravca Zrmanje, pa je bio prisiljen na povlačenje.

Tako je XIX divizija bila nabačena na grebene Velebita i bila joj je presječena odstupnica prema Lici. Njezine tegobe su povećavale i sljedeće činjenice:

Vrlo jaka zima, koja je ubitačno djelovala kod loše opreme jedinica; u prihvatnoj divizijskoj bolnici bilo je oko stotinjak ranjenih i bolesnih; borbena sposobnost I prekomorske i VI brigade tada nije bila na zavidnoj visini.

Jedina sposobna i pouzdana snaga Divizije bila je njezina V brigada.

— VIII šibenska brigada prebacila se na teren Primošten. 1. četa 2. bataljona zauzela je osiguravajući položaj nad Vrsnom, a ostale snage tog bataljona, koje su bile uz bolnicu i ranjenike XX divizije, bile su u Kruševu.

3. bataljon ove brigade nalazio se na Prapatnici, gdje je postavljao mnogobrojne prepreke za motorizaciju i prekopavao cestu Trogir — Prapatnica.

4. veljače:

Od rane zore Nijemci napadaju položaje XIX divizije, koja se tada našla u kritičnoj situaciji. Neprijatelj steže obruč, a jedinice u odbrani gube položaje.

I prekomorska gubi u borbi s Nijemcima Lipač i Paripovac, te vrlo važne tačke oslonca. Nijemci gotovo onemogućavaju proboj diviziji u pravcu sjevera. Istovremeno Nijemci zauzimaju Duboki dol i Tuřovac. Prekomorska brigada nalazi se na liniji Jelovac — Jasićkovac, lijevo od nje je V brigada, a desno VI. Iz Krupe nadiru Nijemci, a VI se povlači na položaj Tojage — Visibaba — Mandičev stan.

Pošto I prekomorska nije bila više sposobna za borbu, Stab divizije je naredio svojoj V brigadi da preuzme njezine položaje Jelovac — Vrbcu — Rujišta i da povrati Paripovac. VI brigada je dobila zadatak da formira čvrst front na položajima: Paripovac — Visibaba — Gradina — Sedodlo i da se osigura prema Krupi.

Knjinski odred imao je da brani Kom, a Orjenski odred koji je bio u sastavu I prekomorske brigade bio je na položajima oko Javornika.

V brigada je vodila borbu tokom cijelog dana za Paripovac i Lipač. Položaji su padali iz ruku u ruku, da je pred večer ostao u našim rukama samo Paripovac.

— Četnički vojvoda Đekić, po nalogu više četničke komande, sa svojim odredom polazi iz Skradina za Benkovac i Ravnice kotare sa zadatakom da tamo pomogne četničkoj organizaciji i mobilizaciji u četničke vojne formacije. Njegova će mislija u Ravnim kotarima potrajati do 26. veljače, koje vrijeme će biti iskorišteno u odsutnosti naših vojnih snaga za uspješno djelovanje četnika kod srpskog djela našeg naroda u Ravnim kotarima, jer je kroz to vrijeme unovačeno tamo oko 500 novih četnika.

5. veljače:

Uslijed strašne zime, akcije na frontu XIX divizije bile su svedene u toku dana samo na izviđanje i patrolu. I pod tim okolnostima Stab XIX divizije daje nalog za proboj fronta svojoj V brigadi:

1. bataljon da ovlada ponovno s Paripovcem, 2. bataljon s Lipačem, a ostali snage između njih.

Glavni napad je počeo oko 21 sat. Kroz dva sata borbe bataljoni su izvršili svoje zadatke, obruč je bio probijen jer neprijatelj nije mogao odoliti nezadrživom jurišu bombaša ove brigade.

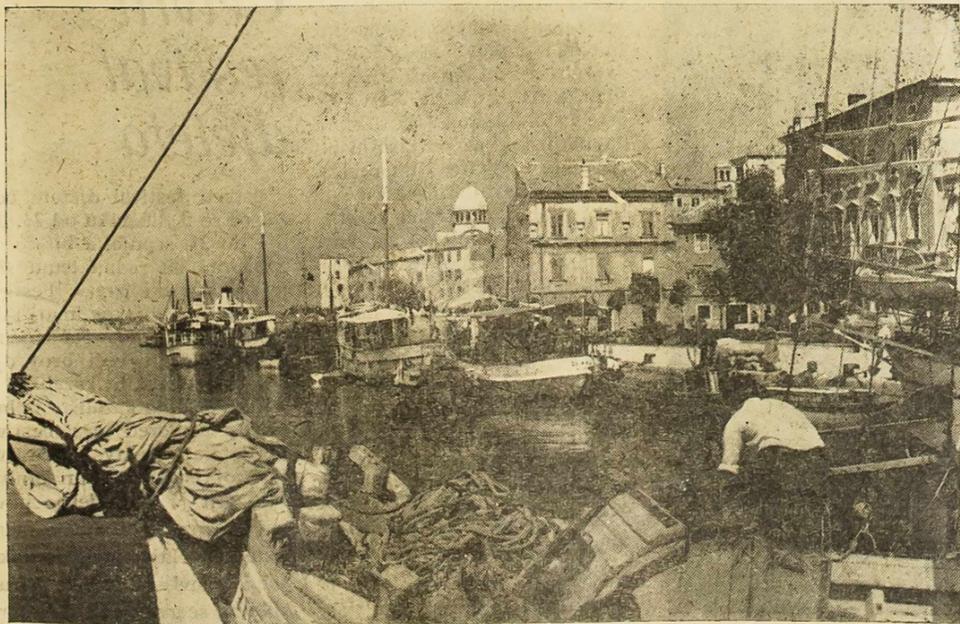
Tako je otvoren slobodan prolaz snagama Divizije, koje su se do 6 sati ujutro sljedećeg dana uspjele prebaciti između Malovana i Otrčica za Gubavčevo polje na oslobođeni teritorij Like.

Zahvaljujući herojskom djelu boraca V brigade, XIX divizija izbjegla je opasnost potpunog uništenja sa strane znatno nadmoćnijih neprijateljskih snaga, koje su u toj ofenzivi sačinjavale tri kompletne neprijateljske divizije: Hratsov list, Princ Eugen i 1. lovačka alpinska divizija.

U ovom proboju neprijateljskog obruča V brigada je imala gubitak od 13 mrtvih, 6 ranjenih i 5 nestalih, dok je neprijatelju nanijela gubitak od 60 mrtvih, 10 ranjenih i 18 zarobljenih.

— Nijemci u Kistanjama iz osvete strijeljaju četiri rodoljuba i to: Grulovića Nikolu Nikolinov, Obrada pok. Tanasije, Marka Tanasijinog i Krneta Jovana pok. Steve.

(Nastavit će se)

Razgovor s dvojicom istaknutih prosvjetnih radnika o problemima škole i učenika

Razvijati radne navike kod učenika

O uspjehu u školama posljednjih dana se mnogo raspravljalo. Tome pitanju bio je posvećen i nedavni prošireni plenum Općinskog komiteta Saveza omladine Šibenik. S tim u vezi zamolili smo dvojicu istaknutih šibenskih prosvjetnih radnika da iznesu uspjehe i teškoće u kojima se odvija rad u njihovim školama. Imaju riječ drugovi VELIMIR VLAHOVIĆ, direktor IV osnovne škole i ŽIVKO BJELANOVIĆ, direktor Učiteljske škole i Pedagoške gimnazije.

Velimir Vlahović: Nepovoljni uvjeti za rad

Uspjeh naših učenika tema je o kojoj su više puta raspravljala razrednička i nastavnička vijeća. Odmah da kažem: s uspjehom što je postignuto u prvom polugodištu nijesmo zadovoljni. U mojoj školi s pozitivnim ocjenama nešto više od 70 posto učenika. S tim u vezi vjerujem da je zanimljivo primijetiti da je postotak negativnih učenika veći u starijim razredima. To je rezultat, nema sumnje, i činjenice da učenici starijih razreda izmiču kontroli roditelja i nastavnika, te da i ulica tada na njih vrši znatno veći utjecaj.

S tim u vezi iznio bih nekoliko podataka. Naime, vidljivo je da uspjeh u našoj školi opada. U posljednjih pet godina postotak pozitivnih ovako se kreće: 87,5 posto, 88,91 posto, 79,50 posto, 72,80 posto, a u školskoj godini 1963/64. taj postotak iznosio je 70,11. Razmatrajući to opadanje uspjeha, nastavničko vijeće naše škole došlo je do zaključka da je taj pojava nekoliko uzroka. Na primjer: po-

manjkanje školskog prostora, pomanjkanje radnog vremena (rad u tri smjene), slabe ekonomske i stambene prilike nekih naših učenika, te prevodene učenika u stariji razred s nedovoljnim ocjenama.

Naša škola ima 28 razreda, a smještena je u tri stare školske zgrade, gotovo sasvim dotrajale, koje svojim vanjskim i unutrašnjim izgledom ne daju sliku jedne odgojne ustanove. Da situacija bude još teža, u tim zgradama imamo svega desetak učionica. Zbog toga smo bili prisiljeni organizirati nastavu u dvije zgrade u tri smjene, a u jednoj zgradi u dvije smjene. To, naravno, nisu nimalo povoljni uslovi za rad. Nije sve ni u tome. Naime, našu školu polazi velik broj učenika koji svaki dan putuje, te zbog toga nastavu ne možemo početi ranije od osam sati, pa je vrijeme za rad u razredima ograničeno, jer, da ponovim, radimo u tri smjene. Zbog toga su ograničeni mnogi vidovi rada, kao dodatne - odgojne - obrazovne djelatnosti i slobodne aktivnosti.

Već sam spomenuo prevodene učenika u stariji razred s nedovoljnim ocjenama. Stekli smo uvjerenje, a ono je rezultat prakse i praćenja uspjeha tak-

vih učenika, da se to promicanje unatoč negativnim ocjenama loše odrazilo na izgrađivanje pravilnog stava i odnosa učenika prema svojim obavezama. Duboko sam uvjeren, da ovakav način prelaza učenika iz razreda destimulativno djeluje, kako na učenike, koji se nemarno odnose prema svojim dužnostima, tako i na one bolje. Ovakav način prelaze negativno djeluje na formiranje moralnog stava prema značaju i vrijednosti rada uopće.

Pored toga, opadanju uspjeha doprinio je neaktivan stav učenika prema radu, slaba zainteresiranost jednog dijela roditelja, zatim objektivni razlozi: slabe stambene prilike nekih učenika, socijalno ugrožena i pedagoško zapuštena djeca, kojih na području Gorice, Doca i Crnice ima priličan broj. O svemu tome imamo tačne podatke, jer smo nedavno u tom smislu izvršili jednu anketu, koja je veoma korisna za sve nas.

Treba reći da je slabom uspjehu doprinijelo i neangažiranje i nepreuzimanje veće odgovornosti razrednih kolekti-

više sentimentalno, prolazimo različite forme školovanja i do školovanja i tako podržavamo njihovu aljkavost u vrijeme kada bi mogli intenzivno raditi i stvarati. Poklanjajući i suviše veliku pažnju slabima, zapostavljamo ne samo najveći dio onih osrednjih već, što je najbolnije, i dobar dio onih naprednijih, talentiranih, intelektualno jačih sposobnosti.

Ima još nekoliko faktora koji utječu na veliki broj negativnih u našoj školi. Tu je na prvom mjestu nedostatak radnih navika kod jednog dijela učenika, nenormalne prilike u pogledu školskog prostora na početku školske godine, neangažiranost organizacije Saveza komunista, još neizgrađen sistem samoupravljanja učenika itd. Treba svakako istaknuti da je i veća angažiranost nastavničkog kadra mogla uroditi i većim rezultatima, mada je već došlo vrijeme da se korigiraju neka neproverjena i neodgovorna mišljenja o tobožnjoj nesposobnosti i učestalosti prosvjetnog kadra. Izjava Krste Crvenkovskog na X plenumu CK

KULTURA

va - razrednih zajednica, a snose odgovornost i pojedini razrednici, jer nijesu koristili ovu mogućnost. Po mom mišljenju, posebnu ulogu u uspjehu imali su da odigraju dodatni oblici rada. Redovna nastava, koja je podešena prema prosječnom učeniku i odgovara nivou većine učenika u razredu ne može da riješi sve probleme, koji se javljaju u odgojno - obrazovnom radu učenika raznih socijalnih i intelektualnih profila. Međutim, ti oblici nijesu jednako shvaćeni, a niti dovoljno organizirano korišteni za pomoć slabijim učenicima.

prof. Živko Bjelanović: Razvijati odgovornost prema obavezama

Usporedba s prošlogodišnjim uspjehom pokazuje vidan napredak i u postotku pozitivnih i u srednjoj ocjeni učenika. Do poboljšanja je došlo u prvom redu zbog toga što se promijenila struktura učenika prvih razreda. Ove godine se u prve razrede upisalo 45 posto učenika iz grada i to najveći broj sa vrlo dobrim i odličnim uspjehom, a prošlogodišnji je procenat gradskih učenika iznosio 20 posto i to su bili mahom učenici koji su s dovoljnim uspjehom završili osnovnu školu. Osim ovoga postoji još jedan razlog: smjestili smo se u novoj školskoj zgradi na Baldekinu, a u središnjem sistemu života i rada (radimo samo u jednoj smjeni, a ne u nekoliko kao prošle godine) i učenici ozbiljnije shvaćaju svoje zadatke, pa se i to odrazilo na kvalitet ocjena.

Ovo zapažanje nas ohrabruje, jer ćemo uporedo s afirmacijom i naše škole i Pedagoške akademije dobiti sve kvalitativni kadar u prvim razredima. Zabilježite: postotak pozitivnih na polugodištu je 42,58, a srednja ocjena učenika je 2,60. Ovi podaci odnose se zajedno i na Učiteljsku školu i na Pedagošku gimnaziju. Kada uzmemo u obzir da stojimo znatno bolje od nekih drugih škola, da polovina učenika škole otpada na učenike prvih razreda, koji kao po nekom pravilu pokazuju i najslabiji uspjeh, onda možemo biti zadovoljni.

Nedavno savjetovanje Centralnog komiteta Saveza omladine istaklo je sasvim ispravno da nas ovi polovnični i ispodpolovni uspjesi zabrinjavaju do te mjere, da je potrebna intervencija.

U posljednje vrijeme našli smo u zaključcima ovog savjetovanja po prvi put zrela zapažanja o našoj prosvjetnoj problematici i o faktorima koji utječu da uspjeh nije bolji. Već duže vremena osjećamo da se prema učenicima koji tako olako shvaćaju svoje obaveze prema našem društvu odnosima i

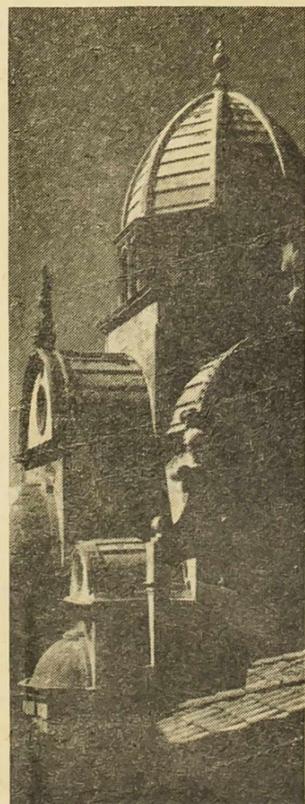
SK Makedonije da »baš u oblasti prosvjete imamo najbolje rezultate, dolazi u pravo vrijeme. Ističem ovu izjavu zbog toga što i u našem gradu ima onih, često puta i društveno-političkih radnika, koji potcjenjuju i sposobnost i dostignuća prosvjetnih radnika.

Na primjeru uspjeha u prvom polugodištu primijetili smo da učenici prvih razreda dolaze iz osnovne škole s daleko više spremnosti, nego ranijih godina. Nesretna je okolnost što u našu školu dolaze učenici iz različitih sredina pa je i znanje učenika neujednačeno. Treba zbog toga da pređe dosta vremena da pronađemo učenika srednjaka i da prema njemu primijenimo naš kriterij ocjenjivanja.

Na temelju iskustava nastavnički zbor je stavio sebi u zadatak da preko organizacije Saveza omladine, organizacije Saveza komunista, Školske zajednice i ostalih oblika društvenog upravljanja razvija kod učenika odgovornost prema svojim obavezama i osmisli onu današnju, da tako kažemo, krilaticu da uspjeh svakog pojedinca nije samo njegova privatna stvar.

Ovi pogledi i pozitivna kretanja dat će nesumnjivo i veće rezultate našem školstvu općenito i našoj školi posebno.

Razgovor vodio: Đ. Berić

Stota godišnjica smrti Vuka Stefanovića Karadžića Veliki reformator

Prošle subote napunilo se stotinu godina od smrti Vuka Stefanovića Karadžića, oca srpske književnosti i jednog od najzaslužnijih ljudi za noviji književni jezik Srba i Hrvata; čovjeka koji je 1847. u prijevodu »Novoga zavjeta« pokazao kakav treba da bude taj jezik u jezično i društveno razjedinjenoj zemlji, sastavljajući »Srpskoga rječnika«, procvatavatelja narodnog života i propovjednika demokratskih načela života. Na Vukov grob u porti beogradske Saborne crkve položeni su vijenci, održani su naučni skupovi.

U čemu je Vukova veličina? Nauka o jeziku i danas (pogotovu na hrvatskom području) zasniva se na Vukovim načelima. On je u vremenu kad se na srpskom području upotrebljavao umjetno stvoren slavenskoserpski jezik zahtijevao: piši kao što narod govori (kao što govoriš), a čitaj kao što je napisano. Vuk je preporučio narodni štokavski dijalekt ijekavskog izgovora za Hrvate i Srbe (bio je porijeklom iz Hercegovine, a rođen je u Tršiću Srbiji). U ćirilici, koja je tada za jedan glas imala po nekoliko slova, proveo je temeljitu reformu. Iz ćirilice je izbacio trinaest nepotrebnih slova, da bi dobio trideset znakova koji odgovaraju glasovima srpskohrvatskoga jezika.

Značajna je, također, Vukova težnja za ujedinjavanjem srpskoga i hrvatskoga književnog jezika. U polemici s ilircem Babukićem Vuk je zastupao mišljenje kako bi trebalo nastojati da »jezik u knjigama bude tako jednak da se svaka knjiga može od slova do slova preštampati od latinskih slova slavenskima (ćirilicom, op. p.), a od slavenskih latinskim.

Manje je poznat život Vuka Karadžića, seljačkog sina koji se nikada nije potpuno oslo-

bodio siromaštva, i to kakav je taj sin ustaničke Srbije bio u tome životu. O tome, možda, najbolje govori njegovo pismo knezu Milošu, vladaru koji je batinao slugu ako ga više nisu htjeli slušati, vladaru koji »da je kad rekao da se njegov hat (konj, op. p.) izabere za mitropolit srpskoga, nitko ne bi smio reci da je to sramota i grjehota!«

Knezu Milošu Vuk jetkom satirom piše, između ostaloga: »Istina je ono što su naši stari kazali, da niko ne može cijelom svijetu kolača namijesti, ali s današnjim vladanjem Vaše Svjetlosti gotovo bi se u skupu moglo reći da nitko tamo nije zadovoljan. (Miloš je, naime, tražio da mu se denunciraju nezadovoljnici, op. p.). Kad bi se to pak stalo dalje razgovarati i razdjeljivati, onda bi se našlo da su najnezadovoljniji oni činovnici koji su najbliže i najčešće oko Vaše Svjetlosti, a najzadovoljniji oni ljudi koje Vaša Svjetlost ne poznaje nikako.«

Otvorene i teške riječi! Vuk ujedno piše Knezu Milošu »da je svakoga vladaooca prava korist samo ono što je korisno i za njegov narod; a ono što je god njegovome narodu na štetu, ono ni njemu ne može biti nikako na pravu korist.«

Naš nobelovac Ivo Andrić ovako je pisao svojevremeno o Vuku Karadžiću: »... u pitanju je ne samo veliki reformator jezika našeg i moćni pisac realist pre realizma, nego i borac čija je izvanredna deviza bila: »Ne da se, ali će se dati!«, pisac koji je samim svojim ličnim primjerom učiteljske energije, savesnog i nesebičnog rada, čovjek koji je našu kulturnu budućnost gledao kao svetlu viziju...«

Takav je bio Vuk Stefanović Karadžić. S. J.

Izložba slika Sretena Mlinarevića

U foajeu šibenskog Narodnog kazališta otvorena je prošle srijede izložba slika Sretene Mlinarevića. U prisustvu velikog broja šibenskih kulturnih radnika izložbu je otvorio prof. Ivo Livaković. Na svom prvom predstavljanju u Šibenu mladi slikar Sreten Mlinarević izložio je 20 eksponata, koji su izraz suvremenih shvaćanja slikarske umjetnosti.

Sto su motivi Mlinarevićevih eksponata? O tome je na jednom mjestu zabilježeno slijedeće: »Dalmatinska zagona, zemlja škrtog i dramatičnog krajolika, inspirisala je brojne umjetnike, muzičare, pisce i slikare svojim oporim smislom, gorštacima opaljenim suncem i zemljom na kojoj se rađaju, žive i umiru. Takva tematika o ljudima i krajevima dalmatinskog kamenjara inspirisala je i slikara Mlinarevića, da na svojim platnima zabilježi sve što je vrijedno zabilježiti da ne bi postalo zaborav. Svojom jednostavnošću, čvrstim i mirnim uravnoteženim površinama, Mlinarević nas uvodi u tajnu igru svjetla, tonova i boja, koja se rađa samo u jednom danu kada živi i umire. Iako mlad, u svojim prvim ostvarenjima slikar nam obećava jednu ozbiljnost, čvrstinu i postojanost, kao i sivi kamenjari Dinare pod kojima je rođen.«

Mora se konstatirati da je ova izložba, u prvom redu zbog

svojih novih strujanja što se očituju na platnima autora, jedno dobrodošlo osvježenje.

Četviti festival djeteta

Četvrti festival djeteta održat će se u Šibenu od 23. lipnja do 21. srpnja, a bit će organiziran na radnu temu »Dijete i scenski izraz«. Festival će pored studijskog imati i demonstracioni dio. Na njemu će sudjelovati veći broj dječjih i lutkarskih kazališta iz zemlje i jedno kazalište iz inostranstva. Pored toga, Festivalu djeteta prisustvovat će i veći broj istaknutih umjetnika, onih čiji je rad tijesno povezan uz raznolike dječje manifestacije. Najavljeno je također i objavljivanje više priručnika za scenski rad s djecom.

film

Rimsko zlato

Talijanski film. Režija: Carlo Lizzani

Još jedna tužna priča o nacističkim progonima Židova. Ovoga puta su to rimski Židovi, kojih je krvava hitlerovska ruka zahvatila relativno kasno, ali time tragedije koje je uzrokovala nisu bile nimalo lakše. Privedna taktika, koja samo potencira sadistički lik nacizma, neminovno se završavala scenom, svakodnevnim za tadašnju porobljenu Evropu, tj. blokadom kvarta u kojem stanuju Židovi, ukrcavanjem nesretnika u kamione i odvođenjem u logore u kojima ih očekuje gotovo sigurna smrt. Odnos progonojenih prema ovakvoj sudbini je različit. Jedni joj se fatalistički pokoravaju, drugi nalaze rješenje u samoubistvu, a treći se borbeno suprotstavljaju. Film, kroz vjerno prikazivanje istinitih događaja, nastoji da istakne baš stav pojedinaca prema tragediji, nedvosmisleno dajući prava onima koji smatraju da je borba jedino efikasno i moralno rješenje (obučar David). Zato je njegova ideja apsolutno ispravna, a realizacija na odgovarajućem nivou, iako je utisak mučan i težak.

Djevojka u izlogu

Francuski film. Režija: Luciano Emmer.

Koliko god je interesantno upoznavanje s jednim posebnim oblikom prostitucije, koji je karakterističan za Amsterdam i još neke velike lučke gradove na Zapadu, ipak je nastojanje autora ovog filma išlo u prvom redu k tome da se prikaže život ekonomskih emigranata, koji nakon šestodnevnog podzemnog rada nedjeljom se neobuzdana prepuštaju raspojasnosti i življenju čula i tako vrte u jednom začaranom krugu bez cilja i perspektive. U njemu, dakle, prevladava socijalna nota, a ljubav mladog rudara i prostitutke samo podcrtava težinu situacije u kojoj se akteri nalaze. Vedrina koja tu i tamo izbije samo je prividna,

jer se nikako ne možemo osloboditi teškog dojma kojeg su izazvale scene u rudniku na početku filma. Povratak u jamu na završetku simbolizira bezizlaznost položaja. Luciano Emmer zaista zna napraviti film, a isto tako i izabrati glumce.

Cartouche

Francuski film. Režija: Philippe de Broca.

Cartouche je brat Tilla Eulenspiegela i Petrice Kerempuha, simpatični obješenjak, koji se na svojstveni način bori protiv socijalne nepravde. On krade bogatašima i dijeli siromasima, lukav je, spretan i okretan, uživa u opasnostima i glava mu je neprekidno u torbi, ali se s lakoćom izvlači iz svih opasnosti i uvijek pobjeđuje svoje protivnike. Njegove pustolovine su dinamične, uzbudljive i zabavne i zato zahvalna materija za film. Teško bi se moglo reći da se ovaj film od početka do kraja odlikuje baš ovakvim osobinama, ali on je ipak sasvim prijatan i laka razonoda, koja je po pretenzijama išla i ispod mogućnosti takvih protagonistica kao što su Jean-Paul Belmondo i Claudia Cardinale.

Zlato sedam brežuljaka

Američki film. Režija: Gordon Douglas

Relativno dugo nije bilo na programu nijednog westerna, tako da oni već znače osvježenje u repertoaru. Da dugi put dvojice traperi, kojima se posrećilo da nađu na zlatu i koje zato gone banditi, ne postane dosadan, mašta i inventivna scenariste i režisera trebaju da ga poprate neprekidnim uzbudljivim situacijama ili pak da stvore takvu atmosferu koja će podržavati napetost i nerv gledaoca. Ovdje to nije dođe sasvim uspjelo, ali ipak toliko da film nije bio dosadan i da se najveći dio može sasvim pristojno gledati. Ideja o odnosu sreće i zlata uglavnom je tek nabačena i ne bi se mogla uzeti kao osnovna ideja filma, iako je interesantna. Uzred napominjemo da je originalni naslov filma »Zlato sedam svetača«, a naši su ga distributeri prekrstili vjerovatno zato da im se ne bi pripisale kakve mistične pobude.

gradske vijesti

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUCILISTA

Srijeda, 19. II — BORBA ZA MIR U SVJETLU NAJNOVIJIH MEĐUNARODNIH DOGAĐAJA. Predavač: Paško Periša.
Dvorana Društvenog doma (DIT). Početak u 19 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera američkog filma — BATERFILD — (do 16. II)
Premijera njemačkog filma — FLAMANKA — (17. do 19. II)

»20. APRIL«: premijera američkog filma — POSLJEDNJI VLAK IZ GUNHILA — (od 16. II)
Premijera sovjetskog filma — PROMASENI ŽIVOT — (17—18. II).

DEŽURNE LJEKARNE

Do 14. II — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.
Od 15—21. II — I narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATIČNI URED

ROĐENI

Vicko, Dragutina i Veselke Sprljan, Jasna, Ive i Zorke Koštan; Branka, Stanislava i Vinke Bračić; Silvio, Slavke Baljković; Branka, Branka i Milice Storić; Dušan, Vinke i Jelene Erak; Jelena, Slavice Mišćak; Duško, Vinke i Nediljke Jurić; Zvonko, Luke i Milke Đaković; Živana, Mate i Marije Črljen; Zoran, Josipa i Rajke Meić-Sidić; Smiljana, Šime Ježina i Josice Turčinov; Neno, Slavka Vukadinović i Anđe Gracin; Neven, Mile i Marte Tabula; Vesna, Petra i Marije Elez; Zdenka, Dušana i Sinke Perica; Siniša, Mate i Marije Bilan; Eugenija, Ante i Marije Alaga; Danica, Svetina i Marije Tanfara; Ernest, Marka i Augustine Cubrić; Danijela, Zvonimira i Milenke Gulam; Vinko, Ante i Milke Mrčela; Smiljana, Mate i Marije Škrapić i Slaven, Roka i Zdravke Antulov.

VJENCANI

Marković Jerko, penzioner — Grubelić Stefaniya rod. Poturica, domaćica; Sarić Svetoslav, šofer — Konjevoda Ivanka, pog. knjigovođa; Slavica Mile, radnik — Pekas Anka, domaćica i Marić Dragutin, šofer — Jurić Martin, radnik — Meić Sidić Jelka, radnica; Sumera Ljubo, radnik — Dumnjak Mirjana, domaćica; Čogelja Živko, radnik — Pepas Slavka, domaćica i Staničić Nebojša, radnik — Staničić Zorka, radnica.

UMRLI

Tarle Frane pok. Pavla, star 52 god.; Hlebec Vica rod. Pulić, stara 67 god.; Veršić Ivka star 77 god.; Labura Krste pok. Šime, star 75 god.; Kimer Marija rod. Kordić, stara 82 god.; Deković Marijan Antin, star 42 god.; Jukić Frane pok. Stipana, star 51 god.; Divić Frane, Antin, star 65 god.; Jurić Kata, stara 67 god.; Jerkov Ante pok. Stipe, star 71 god.; Gulin Mara rod. Protega, stara 72 god.; Krajnović Đuro pok. Vasilija, star 81 god.; Zorić Milka rod. Mikecin, stara 49 god. i Gracin Ivanica rod. Elez, stara 70 god.

MALI OGLASNIK

PRODAJU SE DVIJE ZASEBNE KUCICE (jednosobni stanovi sa podrumom). Lijepo dvorište. Upitati: Nikola Sekulić, Nikole Tesle 22, Šibenik.

Oglašujte u

„šibenskom listu“

Pripreme za turističku sezonu

Bolja oskrba tržišta i kvalitetniji smještaj

(Nastavak sa 1. strane)

Beča zakupili su i izvjestan broj ležaja u kućnoj radinosti u Zlarinu i Tijesnom. Turističko društvo u Tijesnom po svoj prilici osigurat će više tisuća noćenja za goste iz Austrije, uz prehranu u hotelu »Borovnik«. 126 ležaja u novim objektima u Vodicama i oko 50 ležaja u vikend naselju na Jadriji također je rasprodano inozemnim agencijama u Austriji i Zapadnoj Njemačkoj.

BORAVAK VISE GRUPE TURISTA IZ POLJSKE

Po prvi put na našem području pojavit će se više stotina Poljaka koji će u grupama, na povratku iz Makarske, stizati u

Iz sudnice

OSUĐENI ZBOG ZLOUPOTREBE SLUŽBENOG POLOŽAJA I PREVARE

Pred Vijećem Okružnog suda u Šibeniku prošlog tjedna održana je rasprava protiv Nikole Jurišića, poslovođe prodavaonice poduzeća »Lesnina« iz Ljubljane, Nedjeljka Barina, poslovođe prodavaonice poduzeća »Ivo Marinković« iz Osijeka i Paško Radelje, javnog nosača iz Šibenika. Nakon četverodnevne rasprave sud je donio presudu kojom se optuženima Jurišić osuđuje na 2 god. i 3 mjeseca strogog zatvora zbog krivičnih djela zloupotrebe službenog položaja i prevare, a Paško Radelja na tri mjeseca zatvora za djelo prevare pomažući optuženima Jurišiću i Barinu, kojima je sud izrekao zabranu vršenja rukovodećih dužnosti i rukovanja društvenim imovinom od dvije godine. Jurišić je nadalje dužan vratiti poduzeću »Lesnina« 134 tisuće dinara, a oduzeta mu je imovinska korist u vrijednosti od 166 tisuća, dok je Barinu oduzeta imovinska korist od 139 tisuća dinara.

Između ostalog, Jurišić i Barin optuženi su što su neovlašteno prodavali dijelove sobnog i kuhinjskog namještaja po višim cijenama od određenih i što su podnosili obračune na ime navodno obavljenih transportnih usluga, dok je Radelja okrivljen da je kao javni nosač pristao da optuženi Jurišić i Barin na njegovo ime ispostavlja lažne račune za izvršene transportne usluge poduzećima iz Ljubljane i Osijeka.

ZAHVALA

Povodom smrti našeg dragog i neprežaljenog tetka

KRAJNOVIĆ ĐURE

izražavamo veliku zahvalnost liječnicima dru Ofneru, dru Oduku i dru Gurduliću, koji su svojom pažnjom i zalaganjem mnogo pridonijeli da se olakšaju boli dragog nam pokojnika. Također zahvaljujemo medicinskim sestrama Odjela za plućne bolesti na pažnji za vrijeme liječenja pokojnika.

Hvala prijateljima i znancima koji su nam izrazili saučestće, te ispratili nezaboravnog pokojniku na vječno počivalište.

Još jednom svima od srca hvala!

Ožalošćena obitelj Čabov

Mala kronika

O PROSLAVI 900-GODISNJICE SIBENIKA bilo je riječi na prvom sastanku koji je održan u Šibenskoj općini u prisustvu društveno-političkih i kulturnih radnika grada. Zaključeno je da se Odbor za proslavu formira početkom slijedećeg mjeseca, netom se od Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti dobije tačan podatak o godini kada se po prvi puta u historiji spominje Šibenik. Naime, prema jednoj tvrdnji Šibenik se spominje 1066., kada je u ovom gradu održan državni sabor na čelu sa kraljem Petrom Krešimirom IV, a prema drugoj tvrdnji spominje se godinu dana ranije.

REDUKCIJOM ELEKTRIČNE ENERGIJE koja je uvjetovana pomanjkanjem oborina šibenska privreda bit će teško pogođena. Među prvim mjerama koje su poduzete u Tvornici lakih metala »Boris Kidrič« Tvornici elektroda i ferolegura velik broj peći prestao je raditi. Od ukupno 60 peći u pogonu elektrolize na Rašinama ne radi 43, dok su također ugašene sve peći za proizvodnju ferolegura. Izvjesne mjere učinjene su i na području javne rasvjete u Šibeniku i okolici, dok je potrebno svesti na minimum potrošnju električne struje u domaćinstvima i za grijanje prostorija u poduzećima i ustanovama.

DO POČETKA TURISTIČKE SEZONE Šibenik će dobiti dva prospekta. Jednog od njih izdaje hotelsko poduzeće »Rivijera« za potrebe inozemnog turizma, a drugi prospekt će objaviti Općinski turistički savez, namijenjen za propagandu ovog područja u unutrašnjosti zemlje. Oba prospekta izaći će u tiraži od preko 100 tisuća primeraka.

NA ŠIBENSKOJ TRŽNICI se gotovo i ne osjeća zima Poljoprivredni proizvodi stavljeni su

potrošačima u većim količinama tako da je potražnja veća od ponude. Cijene su također ostale na istom nivou kao otprilike dva mjeseca: krompir 40 dinara kilogram, grah 160—200, crveni luk 60, bijeli luk 300, kiseli kupus 100, zeleni kupus 80, salata 140, mrkva 120, naranče 260, limuni 260, banane 320, jabuke 100—140 i jaja 25 dinara komda.

U SUBOTU 8. OVOG MJ. ZAPOCEO JE U ŠIBENIKU »STUDENTSKI TJEDAN«. Pored izložbe koja će prikazati život šibenskih studenata na zagrebačkom Sveučilištu, ova kulturna manifestacija proteći će u znaku organiziranja različitih priredaba, zatim razgovora s istaknutim društveno-političkim radnicima o aktualnim problemima šibenske komune, posjeta radnim kolektivima i radnom akcijom studenata na uređenju rekreacionog centra na Subićevcu. U okviru ovog Tjedna predviđeno je gostovanje Studentskog eksperimentalnog kazališta iz Zagreba koje će izvesti »Imena vlasti« J. Brockvičevića i nastup poznatih interpretatora zabavnih melodija Robića, Dedića, Voče, i B. Jurković.

Javljam tužnu vijest da je naš dragi član kolektiva

Inž. DRAGUTIN BARBETTI

pomoćnik glavnog direktora za tehničko poslovanje nekadno preminuo u Šibeniku 10. veljače o. g. u 59. godini života. Pogreb će se održati u Šibeniku 12. veljače u 16 sati.

Sačuvat ćemo trajnu uspomenu na vrijednog člana našeg kolektiva.

RADNI KOLEKTIV TVORNICI ELEKTRODA I FEROLEGURA ŠIBENIK

Javljam tužnu vijest da je naš dragi član

Inž. DRAGUTIN BARBETTI

pomoćnik glavnog direktora za tehničko poslovanje nekadno preminuo u Šibeniku 10. veljače o. g. u 59. godini života. Pogreb će se održati u Šibeniku 12. veljače u 16 sati.

Sačuvat ćemo trajnu uspomenu na našeg vrijednog člana.

SINDIKALNA PODRUŽNICA TVORNICI ELEKTRODA I FEROLEGURA ŠIBENIK

Javljam tužnu vijest da je naš član

Inž. DRAGUTIN BARBETTI

preminuo nakon kratke bolesti u Šibeniku 10. veljače o. g. u 59. godini života.

Na svog dragog člana sačuvat ćemo trajnu uspomenu.

DRUSTVO INŽENJERA I TEHNIČARA ŠIBENIK

SKUPŠTINA OPĆINE ŠIBENIK

Komisija za stipendije raspisuje

natječaj

ZA STIPENDIRANJE STUDENATA VISIH I VISOKIH SKOLA I UČENIKA SREDNJIH SKOLA I TO:

- a) VISOKE SKOLE:
Visoka stručna pedagoška škola — tehnički smjer — 1
- b) VISE SKOLE:
Pedagoška akademija — matematika i fizika — 2
Pedagoška akademija — biologija i kemija — 2
Pedagoška akademija — defektološki odsjek — 1
Viša škola za ekonomiju domaćinstva — 1
Viša medicinska škola — 1

SREDNJE SKOLE:

- Pedagoška gimnazija (sa nastavkom studija na pedagoškoj akademiji) — 2
Srednja škola za primjenjenu umjetnost — 1
Srednja upravna škola — 1
Natječaj traje do 29. II 1964. godine
Molbe se upućuju Skupštini općine Šibenik — Komisiji za stipendije.
Molbi treba priložiti slijedeće dokumente:
1. Prijepis školske svjedodžbe završenog razreda ili potvrdu fakulteta (škole) o upisanom semestru (razredu)
2. Poresko uvjerenje
3. Omladinska karakteristika.

KOMISIJA ZA ZASNIVANJE I OTKAZIVANJE RADNOG ODNOSA KOMUNALNOG PODUZEĆA ZA PUTEVE »KAMENAR« ŠIBENIK RASPISUJE

natječaj

za popunjenje upražnjenog radnog mjesta

GRADEVINSKOG TEHNIČARA

U slovi: Svršeni građevinski tehničar sa 5 godina prakse sa ili bez ovlaštenja.

Napomena: Prednost imaju s ovlaštenjem. Osobna primanja po Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka poduzeća.

Molbe dostaviti sekretarijatu poduzeća do 25. II 1964. godine.

KOMISIJA ZA SLUŽBENIČKE POSLOVE OPĆINSKE SKUPŠTINE ŠIBENIK — RASPISUJE

natječaj

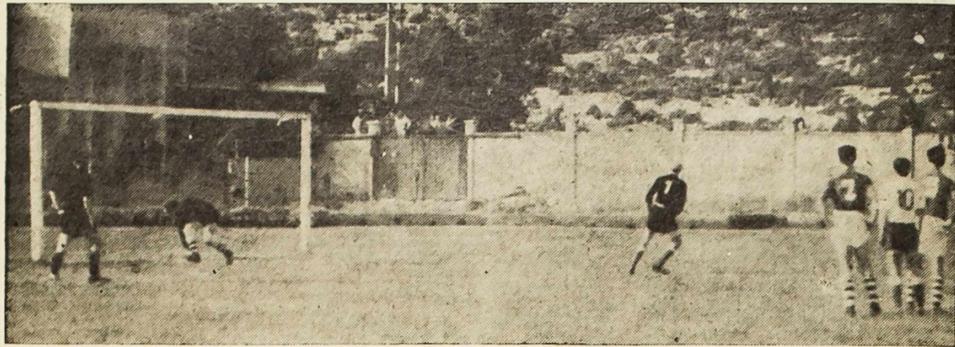
za popunjenje upražnjenih radnih mjesta u Odjelu narodne odbrane Skupštine općine Šibenik.

- REFERENTA ZA CIVILNU ZAŠTITU
- REFERENTA ZA REGRUTNE POSLOVE
- REFERENTA ZA PROTUPOŽARNU ZAŠTITU

UVJETI:

Pod 1) i 2) viša stručna sprema, ili srednja stručna sprema. Za radno mjesto pod 1) prednost imaju kandidati sa završenom srednjom tehničkom školom. Pod 3) srednja stručna sprema. Prednost imaju kandidati sa završenom odgovarajućom vatrogasnom školom.

Za sva tri radna mjesta kandidati će dokazati da su regulirali vojnu obavezu. Molbe, taksirane s 50 dinara taksenih maraka, s biografijom podnose se Komisiji za službeničke poslove Općinske skupštine Šibenik. Rok natječaja 15 dana od dana objave.

Radnička sportska djelatnost

Rekreacija i sport

Radnička - sportska djelatnost nastala je kao rezultat potrebe radnih ljudi, članova sindikata da se izvan radnog vremena bave sportskom aktivnošću, na izlazu sportska borilišta, u zabavne domove, kako bi ponovo mogli odmoredni nastaviti svoj posao. Posebni značaj ove djelatnosti je i u društveno-odgojnom djelovanju, jer se putem raznih takmičenja radnici približe opoznavaju sa drugovima iz drugih kolektiva.

Na šibenskom području u tom pogledu nisu dosad postignuti adekvatni rezultati. Možda razlog leži u slaboj aktivnosti sindikalnih podružnica i ostalih društveno - političkih faktora u radnim organizacijama. Ne bi bilo na odmet da se o tom pitanju ozbiljnije razmotri u organima društvenog upravljanja s tim, da bi se u većim kolektivima moglo pristupiti otvaranju radnih mjesta za one osobe koje bi se isključivo bavile rekreacijom i sportskom djelatnosti radnih ljudi.

Dosadašnja aktivnost radničke sportske djelatnosti odvijala se preko Odbora radničkih igara koji je djelovao pri Općinskom sindikalnom vijeću. U posljednjih 10 godina zabilježeni su vidni uspjesi, ali ne podjednako kod svih radnih organizacija. U takmičenjima učestvovalo je više od 16 tisuća radnika, u posljednje 2 godine oko 1.700 takmičara. Natjecanja su održana u devet sportskih disciplina, a najveći broj je bio zastupljen u kuglanju. 22 radne organizacije formirale su 130 ekipa. Pored natjecanja među radnim kolektivima, takmičenja su održana između sindikalnih reprezentacija Splita i Šibenika u pet sportskih disciplina.

Moramo konstatirati da broj takmičara nije adekvatan broju zaposlenih radnika, a posebno zabrinjava podatak što u dosadašnjim igrama nisu sudjelovale žene, iako su za to postojale objektivne mogućnosti. Karakteristično je također da se čitava ova djelatnost ne odvija organizirano u toku godine.

Pripreme Šibenika

SIBENIK - SPARTAK 1:2

U srijedu 5. o. m. u Šibeniku je po prvi put gostovao subotički »Spartak«, član istočne skupine Druge lige. U vrlo dinamičnoj, ali neefikasnoj igri gosti su pobijedili sa 2:1, rezultatom koji je postignut već u prvom poluvremenu. Golove su postigli: Jončić i Abadžić za »Spartak«, a Stanišić za »Šibenik«. Sudio je Bukić pred oko 1000 gledalaca.

SIBENIK - SREM 2:2

Pripremajući se za nastavak proljetnog prvenstva u nedjelju je »Šibenik« primio u goste ekipu »Srema«, koja se nalazi na pripremama u Omišju. Ovaj susret završio je 2:2, na-

Dobri rezultati zapaženi su baš u onim kolektivima u kojima su se sindikalne podružnice više aktivirale u organiziranju različitih natjecanja. Među takve radne organizacije spadaju Tvornica elektroda i ferolegura, Tvornica gline i aluminijska u Lozovcu, te poduzeća »Luka«, »Dane Rončević«, »Velimir Skorpik« i »Stampa«. U nekim pak radnim kolektivima gotovo se i ne osjeća nikakova sportska djelatnost. To prvenstveno vrijedi za »Palk«, »Izgradnju«, »Jadrancu«, »Rad«, »Industriju«, »Krka«, TLM »Boris Kidrič« i druga. Doduše, za takvo stanje treba uzroke tražiti u pomanjkanju igrališta i objekata u kojima će se provoditi takva aktivnost. I nadalje je otvoreno pitanje izgradnje rekreacionog centra. No i to pitanje se

u fazi rješavanja i lokacija je već određena na Šubičevcu, na površinama oko stadiona »Rade Končar«. Međutim, neki radni kolektivi donijeli su plan izgradnje sportskih centara za što su lokacije predviđene zapadnije od današnje »Vinarije«.

Što se tiče financiranja ovih i sličnih objekata za razvoj masovnog sporta i rekreacije radnika, to je pitanje o kojem bi trebali posebno voditi računa radni kolektivi, jer nije im svejedno da li će njihovim članovima biti omogućen pravilan odmor i jačanje njihove fizičke kondicije. Aktivni odmor radnog čovjeka u slobodno vrijeme treba također da postane sastavni dio borbe za veću produktivnost i razvijeniji standard osoba zaposlenih u privredi.

Godišnja skupština DOŠK-a

Sačuvati postojeći položaj

U Drnišu je prošlog ponedjeljka održana godišnja skupština nogometnog kluba DOŠK. Skupštinu su telegramima pozdravili NK »Šibenik« te rukovodstvo Nogometne zone Dalmacije. Izvještaj o radu podnio je predsjednik kluba Milovan Cota.

Izvještaj konstatira zadovoljavajući uspjeh momčadi koja je na zelenom polju opravdala blagonaklonu odluku zonskog rukovodstva za zelenim stolom da se DOŠK i unatoč niskog plasmana u prošloj takmičarskoj sezoni i dalje bori u grupi vodećih nogometnih klubova Dalmacije. U jesenjem dijelu nogometnog prvenstva dalmatinske zone DOŠK zauzima peto mjesto i čvrsto je odlučio da tu poziciju zadrži i do kraja. I njegovi juniori, koji se takmiče sa svojim vršnjacima u Šibenskom nogometnom podsavezu dobro su se plasira-

li i nalaze se odmah iza vodeće momčadi Šibenika.

Od prošle godišnje skupštine klub se pojačao s dvojicom kvalitetnijih igrača iz susjednog Rudara — Čosićem i Vukovićem, a iz kluba je otišao vratar Čurković. Danas klub raspolaže sa 16 registriranih igrača. Za veliko zalaganje i dugogodišnje nastupanje u plavo-bijelom dresu, skupština je odala zahvalnost Milanu Nakiću i Tomi Ožegoviću.

DOŠK je u prošlom razdoblju postigao mnogo i na uređenju sportskog objekta i preostalo mu je još samo da do 8. marta dovrši već započetu gradnju svlačionice. Klub je ostvario 4,105.483 dinara prihoda, ali su rashodi veći — 4,198.782 dinara.

Brojni diskutanti najviše su se pozabavili neriješenim životnim problemima pojedinih igrača, sistematskijim radom na povećanju broja igrača i nekim financijskim pitanjima.

(c)

DOŠK - BORAC 6:1 (3:1)

Oko 400 gledalaca željnih nogometa okupilo se prošle nedjelje u Drnišu na Podvornici da promatraju susret između Borca iz Drvara i domaćeg DOŠK-a. Susret se poslije nezanimljive igre završio zasluženom pobjedom domaće momčadi s rezultatom 6:1 (3:1).

Iako je na utakmici palo mnogo golova, oni su više plod slabe igre gostiju nego realizatorskih sposobnosti strijelaca. Za Doška je 4 gola postigao T. Nakić, a po jedan Čosić i M. Ožegović. Jedinu zgoditak za goste postigao je iz jedanaesterca desna spojka Rodić.

Susret je dobro vodio Kažo Aralica. (c)

»STUDENT« - »PARTIZAN« 65:50 (36:16)

Pred oko 100 gledalaca u Drnišu je u nedjelju prije podne na Podvornici održan košarkaški susret između ekipe šibenskih studenata i ekipe domaćeg »Partizana«. Poslije zanimljive igre, pobijedila je momčad iz Šibenika s rezultatom 65:50 (36:16).

Susret su dobro vodili Slipčević iz Šibenika i Zupanović iz Drniša. (c)

»POLET« (Zablaće) - »KOLEKTIVAC« (Šibenik) 13:3

Na igralištu u Zablaću domaće »Polet« odigrao je prijateljsku utakmicu sa članom šibenskog nogometnog podsaveza »Kolektivcem« i pobijedio ga sa visokim rezultatom 13:3 (9:1).

Susret je pred oko 300 gledalaca vodio Ljubić iz Zablaća vrlo dobro.

Domaći su odmah u početku preuzeli inicijativu i počeli sa serijom golova, tako da je već u prvom poluvremenu polučeno čak 9.

Brži od smrti

Zbog čega moje ime nije prije dva decenija ostalo zabilježeno u vojnoj evidenciji pod rubrikom »poginuli« do dana današnjeg ostalo je neobjašnjeno. U stvari, tog dramatičnog dana više nego sigurno trebalo je u moj rodni grad otputovati vijest: »Pješadijski kapetan J. Patrick srušen je iz neprijateljskih linija dok je pokušavao naučiti da pilotira avionom.«

Tog sparnog popodneva trebao sam biti ubijen nekoliko puta. Međutim, dok sam hodao aerodromskom pistom uz kapetana Wittena, na to nisam ni pomišljao. Upravo sam završio petodnevni kurs zrakoplovnih izviđača i sad me je na pisti čekao avion kojim sam trebao poletjeti prema »ničijoj zemlji«. Trebalo je u praksi pokazati šta sam naučio — teoretski.

Witten me je smjestio u zadnji dio pilotske kabine. Bio je to jedan »Harvard«, dvo-sjedi izviđački avion s nekoliko zapaljivih fosfornih raketa i dopunskim rezervoarom za gorivo smještenim na »truhlu« aviona.

Witten i ja sporazumjeli smo se veoma brzo, iako smo se upoznali samo pola sata prije polijetanja. Bio je to veteran s više od stotinu letova i s pola tuceta raznovrsnih medalja na prsima. Nakon nekoliko minuta on me je zvao »Pat«, a ja njega »Witt«. Gledajući ga onako visoko, pocrnjelog od sunca, srdačnog, s »baseball« kapom na glavi, učinilo mi se da bih s tim čovjekom letio bilo gdje.

Svojevremeno vježbao sam padobranske skokove iz transportnih aviona, ali još nikada nisam bio u takvoj pilotskoj kabini kao što je »Harvardov«. Buljio sam ispred sebe u ploču s nepoznatim instrumentima. Između mojih koljena stršala je duga, gumom presvučena palica.

Dok mi je Witt objašnjavao kako komande funkcioniraju, pokušavao sam dati svom licu inteligentan izraz. Međutim, sve što je Witt govorio ulazilo je na moje jedno uho unutra, a na drugo van. Oko vratav objesio sam dalekozor, mape sam smjestio pod mišku, a u ruci sam držao limenku s limunadom.

Moje sjedište bilo je odvojeno od Wittovog nekih šest stopa i sve što sam od njega mogao vidjeti bila je »baseball« kapa na glavi i vrat. Kroz »interkom« koji omogućava pilotima da razgovaraju s kontrolnim tornjevima mogao sam se sporazumijevati s Wittom. Već za nekoliko časaka poletjeli smo u pravcu sjevera, prema frontu, na 1000 stopa visine.

Pejzaž ispod nas izgledao je veoma miroljubivo. Iz »jurećeg« horizonta izranjali su brežuljci, a zapadno vidjela se površina mora mirna i glatka kao ogledalo.

Nakon jednog sata pomaklo se Wittovo rame. Kaziprstom je pokazivao prema dolje. U »interkomu« je zakrčalo:

— Tamo preko — jedan od naših aerodroma!

Zgrabio sam dalekozor i ugledao — porušen grad. Teren je bio sve bregovitiji, nagrđen kraterima od bombi. Ugledao sam rijeku koja je dijelila naše položaje od neprijateljskih. Za sada, »ničija zemlja« bila je mirna.

Wittova desna ruka pokazivala je neku sivu mrlju na sjeveru.

— Pat, idemo da vidimo šta se tamo kuha!

Njegov glas odzvanjao je mirno u »interkomu« kao da, recimo, govori o svom kraju.

Bio sam vojnik već godinama, ali još nikada nisam otišao u neku akciju na tako gadan način: ulazili smo na neprijateljsko područje po blistavom danjem svjetlu, a naš dolazak najavljujivala je gromoglasna buka motora. Nema sumnje, bili smo veoma privlačna meta.

— Koliko li je samo oružja upereno ovog časa na nas? — pitao sam se gledajući na zemlju koja je strahovito promicala pod nama.

Wittove nepogrešive oči zapazale su svaki detalj na terenu. Informacije su počele pljuštati. Brzo sam ih ubilježavao na mape. Bilo je veoma uzbudljivo.

— Okrećemo! — rekao je Witt.

Nije mi baš bilo pravo što se već vraćamo nazad.

Najednom — bljesak! Komadići stakla i metala frcali su na sve strane. Do tada poslušni avion počeo se ponašati kao punokrwni ždrebac na rodu. Kad sam se malo pribrao, na svoj najveći užas ugledao sam »baseball« kapu zabačenu na naslonu prednjeg sjedišta i Wittovu ruku kako mlitavo visi uz rub kabine.

Shvatio sam — pogođeni smo!

Witt, je si li dobro? Možeš li me čuti? Da skaćemo? — urlao sam u »interkom« dok se »Harvard« tresao u praskovima kao da će se raspasti u komade. Učinilo mi se da je prošla vječnost dok sam začuo Wittov glas. Mucajući izgovorio je riječi od kojih mi se mozak sledio.

— Pat . . . pokušaj . . . pilotiraj . . . avion . . .!

Užas! Potpuno sam oglupavio. Jedina stvar koju sam znao o letenju bila je da avion ide

prema gore ako palicu povučete k sebi, i obrnuto, ako želiš dolje da palicu gurneš od sebe. Nisam imao mnogo vremena za razmišljanje. Jedan šumovit brijeg »jurio je« prema nama. Povukao sam palicu k sebi.

»Harvard« se bacakao kao kit u tajfunu. Razdaljina između zemlje i nas bila je zastrašujuća.

— Osvjesti se Witt! — urlao sam i grčevito vukao komandnu palicu. — Reci mi što da radim!

Odgovora nije bilo. »Baseball« kapa nije se ni pokrenula. Kraj moje desne cijepale ugledao sam kako teče potocić krvi. Pomisao da je Witt mrtav, ukocila me je.

Ipak, moj potpuno konfuzni mozak počeo je pomalo raditi. Otkrio sam da palica ne ide samo naprijed i nazad, već i na obje strane. Pritisneš desno, desno krilo ide prema dolje, pritisneš li lijevo, lijevo krilo ide dolje. Ali, još uvijek smo letjeli prema sjeveru — pravo u dubinu neprijateljske teritorije.

Kako okrenuti avion? Pun nade pogledao sam na ploču s instrumentima. Tada sam ustanovio otkuda onoliko razbijeno staklo. Ploča je bila uništena tako da se s nijednog brojačnika nije moglo pročitati ništa.

Pogledao sam pod noge i otkrio dva pedala. Pritisnuo sam lijevo. Počeli smo žestoko padati na stranu. »Harvard« sam jedva umirio. I tada . . . da li je to bila uobrazilja ili . . . ? Nije bila uobrazilja! Mi smo se kretali suprotno od dotadašnjeg pravca. Malo sam odahnulo, kad sam shvatio da su mi leđa okrenuta neprijateljskoj zoni.

— Witt! Slušaj! — rekao sam. Letimo u pravcu juga!

Ni odgovora, ni pokreta. Da li je Witt živ? Ako nije, možda bi bilo najrazumnije iskočiti kad dosegneмо naše položaje. Međutim, niko nisam mogao vjerovati da je Witt mrtav.

Jednog časa ugledao sam kako se Wittova lijeva ruka počela micati. Dizala se i spuštala . . .

— Možeš li govoriti? — drmao sam ga za ramena. — Da li si dobro? Reci nešto!

• ljudi su doživjeli •

Zašto ne odgovara? Jasno! Nisam imao pojma da sam drmajući svim i svačim po kabini isključio »interkom«, a nisam također znao da je Witt ranjen u stomak.

Dok se »Harvard« bjesomučno bacakao po zraku čudio sam se zašto Witt ne daje neke znakove desnom rukom. Možda bi mogao povući palicu? Zakleo bih se da je avion bio pod još nečijom komandom, osim mojom. Evo, zašto: kad bih digao ruke s palice avion bi nekoliko časaka letio u istom položaju, a drugi put u istom slučaju avion je pao prema moru.

Najednom, ugledao sam pred sobom rijeku. Konačno — naše područje! Otkrio sam da neće jako teško pronaći aerodrom. Ali — šta tada? Može li se Witt osvjestiti i smoci toliko snage da spusti avion? Nisam imao pojam što bih trebao da uradim. Znam po pričanju da su mnogi piloti već sletjeli »na trup«, ali još nisam čuo da su to uradili s pola tuceta fosfornih raketa i dopunskim rezervoarom za gorivo na »truhlu« aviona.

Moje su se misli potpuno pokrcale kad se Wittova glava neočekivano pomakla. I lijeva ruka! Sta to on hoće?! Iznenađena promjena u radu motora upozorila me je da Witt nešto pokušava. Nekih pet milja dalje izronila je ispred nas aerodromska pista. Svakog časa postajala je sve šira.

— Sve u redu? — vikao sam. — Sta je s rezervoarom i raketama?

Witt to nije mogao čuti, ali na neki čudesan način on je avion oslobodio opasnog tereta i sada je tlo jurilo pred nama. Wittova glava opet se pomakla. Da li je došao k sebi? Uхватila me je panika. Došli smo i sada — ništa! Da li da pokušam izvući avion u visinu? Ili . . . ?

Uhvatio sam palicu, ali prije nego što sam je povukao — dodirnuli smo zemlju. Wittove paralizirane noge nisu mogle aktivirati kočnice i sada smo jurili duž čitave piste, preko polja . . . Udarili smo u neki kamen koji je dovršio našu trku. Ispred nas digao se oblak prašine. »Harvard« se konačno zaustavio!

Izvukao sam se na krilo. Kroz dim koji se dizao iz motora nisam mogao vidjeti ništa. Zgrabio sam Wittu pod miške i skliznuo na zemlju. Hlače su mu bile umrljane krvlju. Vukao sam ga dalje od aviona, sve dok me moje vlastite noge nisu izdale. Čuo sam ga kako šapće:

— Trebalo bi nešto popiti!

Piće! Sjetio sam se limenke s limunadom. Otvukao sam se sa nazad od aviona i iz kabine iščeprkao limenku, mape i dalekozor. Tek što sam Wittu dao limunadu, plamen je suknuo iz »Harvardova« motora. Plamen je zahvatio čitav avion.

Smijeh kroz stoljeća

»Država — to sam ja!« — bila je emiljena uzrečica francuskog kralja Louisa XIV, kojeg su dvorske ulizice nazvale čak »kraljem sunca«. Jednom zgomom Louis XIV govorio je svojim dvorjanima:

— Kraljevi imaju vlast od boga. I ako vam naredim da skočite u Seinu, vi to morate izvršiti bez pogovora!

U taj čas ustao je sa stolice vojvoda de Guise i uputio se vratima. Kralj ga upita:

— Kako vojvodo?

— Idem da učim plivati!

Jednom su upitali čuvenog francuskog komediografa Moliere:

— Kako je to moguće da u nekim državama kraljevi preuzimaju vlast već u trinaestoj godini, a oženiti se smiju tek u osamnaestoj?

— Zbog toga, — odgovorio je Moliere — jer je lakše vladati kraljevstvom nego ženom!

Francuskog pisca Fontenella upitali su po čemu se u biti razlikuju žene pojedinih naroda.

— Po svojom ponašanju, na primjer, kad im se iznevjeri momak: Francuskinja ubija suparnicu, Talijanka — ubija momka. Španjolka ubija suparnicu i momka, Njemica se sama ubija, Engleskinja raskida zaruke, a sve se — osim Njemice — zaruče s drugim, — odgovorio je Fontenella.